

»SLOVENE« velja
po pošti na vse strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . . . K 84—
za pol leta K 42—
za četrt leta K 21—
za en mesec K 7—
Za tiskarstvo celoletno K 95—

== Sobotna izdaja: ==
za celo leto K 15—
za tiskarstvo K 20—

SLOVENE

== Inserati: ==
Enostolpna petstvrsta (59 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat po K 1-20
uradni razglas po K 1-80
Pri naročilu nad 10 objav
popust.
Najmanjši oglas 59/9 mm K 4—
== Poslano: ==
Enostolpna petstvrsta K 3—
Izhaja vsak dan izvenredni po-
nedeljek in dan po prazniku,
ob 5. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, uprava. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglede,
avstr. in češke 24.797, ogr. 26.511, bosn.-her. 7583.

Stavke v Franciji in Italiji.

Zadnji čas grede skozi svet poročila o mnogoštevilnih stavkah v Franciji in Italiji. Zapleteno gospodarsko življenje našega časa in doslej veljavni način proizvodnje vsebuje sicer v sebi toliko nasprotstev, da je izbruh mezdnih bojev v vsakem času razumljiv in skoro neizogiben; a to, kar vidimo danes v Franciji in Italiji, je po svojem obsegu, po svoji resnobi in svojem značaju nekaj, kar da opazovatelju socialnega in političnega življenja Evrope mnogo misliti. To niso več običajni spori med kapitalom in delavstvom, ki se po nekaj sunkih kmalu zopet mirno poravnajo. Spopadi, ki se danes pojavljajo po industrijskih pokrajinah Francije in Italije, so gnani s sistematično in premošljeno silo, so usmerjeni na jasen in razločen cilj, ki vladajoče spreletava s strahom. Ozadje, iz katerega se vzdigujejo te stavke, je le na videz gospodarsko in zgolj mezdno; v resnici ležijo korenine teh delnih, a mnogoštevilnih bojev, globlje in se vijejo v splošne socialne krivice našega družabnega reda. Nagibi in cilji tega gibanja so politični in brez dvoma revolucionarni.

Časopisje entente se tega razločno zaveda in obrača mnogo resnobe in mnogo skrbi tem pojavom. Največji časopisi meščanskih strank, ki se sicer z nadrejenostjo in nadrejenostjo mislijo otrešajo delavskih stanovskih zadev, so na en mah, kar čez noč spremenili svoj ton. Tesnoba in zavest nevarnosti govori iz vseh člankov in vseh poročil.

In kdo bi se temu čudil, če vidi, da so celo najradikalnejše struje socialnih demokratov izgubile, kakor kaže, vodstvo nad masami. Tako piše n. pr. »Journal des Débats« v eni svojih zadnjih števil: »Če naj sodimo po videzu, sta Confédération Générale du Travail in socialistična stranka, ki stoji na čelu gibanja. Toda dejstveno C. G. T. (to je organizacija revolucionarnih sindikalistov) nikakor ni sprožila današnjih stavk. Ona sledi enostavno gibanju, da bi ne bila vržena iz tira.« V Italiji stoji stvar sliče in je tam to vprašanje tudi manj važno, ker je v tej deželi že uradna socialistična stranka sama skrajno radikalna ter skozi in skozi boljševidna. Resnoba položaja je razvidna tudi iz poročila, ki ga priobčujajo francoski listi o skupni seji soc. demokratov in revolucionarnih sindikalistov od 12. t. m., kjer napada tajnik C. G. T. Georges Dumoulin soc. dem. poslance z besedami: »Od dveh

stvari je le ena možna: se nahajamo ali se ne nahajamo v položaju prevrata. Če smo v revoluciji, potem ne razumem, kaj še iščejo soc. dem. poslanci, ki se smatrajo za voditelje naše vesti, v parlamentu. Njih dolžnost je jasno začrtana: oni morajo odložiti svoje mandate in stopiti v naše vrste.«

Pomisliti moramo mimo tega, da so naperjeni napadi na najvažnejše in najbolj čutljive naprave gospodarskega življenja. Stavke so izbruhnile v obratih, kjer se proizvaja plin in elektrika, v vodovodih in na železnicah. Če bi se delni sunki strnili v enoto in spremenili v splošno stavko, bi bila velika mesta Francije in Italije v temi, brez vode in brez prometa, bi prehrana prenehala in lakota bi čez noč zavihtela svoj bič čez deželo. Žile državnega življenja bi bile prerezane, državna oblast v dveh tednih pokončana.

Preverjeni smo, da se ta revolucionarni pokret ne bo pognal to pot do svojih zadnjih zaključkov. Vemo, da bodo vladajoči sloji zbrali svojo politično modrost, napeli svoje umirjevalne sile in pomirili upor organiziranega delavstva. Za nas in za vse misleče so pa ti dogodki dokaz, da niso ne zmage, in ne vojne odškodnine v stanu preprečiti ljudskega gibanja v državah entente. Te stavke so signali, ki mečejo luč v bodoče dni in kličejo v zavest nevarnost, ki prihaja čez narode. Vsakemu, ki zna misliti in zna opazovati, so te stavke dokaz, da se bodo zrušile nekega dne one sile, ki stoje danes še mogočno in nemojno v svetu.

Kakor kaže, bo napočila ura, ko bodo narodi prepuščeni samim sebi in bo njih rešitev le v njih lastni moči. Disciplinarnost organizacija ljudstva bo odločevala in odločila vse. Naš kmet in naš delavec naj se zavedata resnobe in nevarnosti svojega položaja — in kdor se more le gibati, naj organizira sile svojega stanu. Kmetске zveze naj združijo vso zamožnost, vso čast in moč kmetov naše domovine. Jug. Strok. Zveza naj strne vse organizatorne sile, vso zavest in disciplino delavstva v svoje okrilje. Te dve armadi se bodeta v socialnih valovih bodočih dni znala držati pokonci.

Narodno predstavništvo.

Belgrad, 12. junija 1919.

Belgrajska vročina in soparica je prodrla tudi v naš jugoslovanski ministrski svet. Debate v »Narodnem pred-

stavništvu« in cela vrsta poročil o političnih in upravnih pristranostih zapuščajo in eksponentov »Dem. kluba«, odnosno »Demokr. zajednice« je dovedla do ostrih kontroverz med predsednikom Protićem in notranjim ministrom Pribičevićem. Zdi se, da je »šarfmaherstvo« demokratskih ljudi napravilo posebej po Bosni in Hercegovini, pa tudi v Banovini in Dalmaciji mladi naši državi veliko nepotrebnih nepravil in škod. Sicer nam je to razumljivo, ako si samo predočujemo, kako so tudi v slovenskem delu naše države razni laždemokrati in patenti-rani »državotvorni elementi« hoteli delati v škodo celokupnosti samo za svojo strankarsko, ali naravnost osebnostno korist in častihlepnost. Sliši se, da je Protić zelo ostro nastopil proti Pribičevićevemu protekcionizmu in da je vprašanje o novih poverjenikih ter o policijskih nadzornikih na glavnih žel. postajah — rodilo zelo ostre, odkrite disonance. Vsekakor pa politični krogi močno povdarjajo, kako skuša v sedanjih situaciji Protić in z njim Korošec ohraniti politična nasprotstva v oni umerjenosti in medsebojni strpnosti, ki je za našo državo absolutno potrebna. V par dneh se mora ta disonanca odpraviti in rešiti zadeva na ta ali oni način.

V političnih krogih živahno in z veliko nevoljo razpravljajo tudi o predlogu neke ententne komisije, da se naj Celovec izprazni. Kolikor se more izvedeti, je vsa tukajšnja javnost proti taki zahtevi ter jo odločno odklanja. Samoumevno boste vi v slov. domovini ravnotako odločno proti temu, da nas razna gospoda ovira, da ujediniimo narod in svojo zemljo na podlagi Wilsonovih načel.

Ministrski svet je razpravljal o jugoslovanskih univerzah ter sklenil, da se ustanovi ljubljansko vseučilišče z modroslovno, juridično, medicinsko, teološko in tehnično fakulteto. Torej z drugimi besedami: univerza in tehnika nam je zajamčena. Belgrajskemu vseučilišču se pridene agrikulturna fakulteta, ravnotako tudi zagrebškemu. Zanimivo je, da je minister za zdravje skušal nastopiti proti bogoslovni fakulteti; nadaljeval je pač zopet v eni točki program »Demokr. kluba«, katerega je tako izrazilo pričel tolmachi prejšnji urednik »Demokr.« Jovanović. Ker smo že »pri glavnem glasilu Pribičevićevega kluba« »Demokra-

tilij«, naj omenimo, da figurira g. A. Ribnikar v »glavi« lista kot »vlastnik za Demokr. klub«. Vestni kolporterji nam do sedaj še niso znali sporočiti, koliko je list s tem pridobil na resnosti in na ugledu.

Zbornica je bila včeraj (to je v sredo) nesklepčna. Večina poslancev se še ni vrnila, kar je razumljivo zaradi silnih daljav in težavnih prometnih odnosov; tudi »ležernost« nekaterih poslancev, ki cele tedne zanemarjajo svojo dolžnost, je temu kriva. Seja je došla na petek popoldne. Zbornični podpredsednik Ribar, član »Demokr. kluba« je imel o binkoštnih počitnicah v Djakovem, centru svojega okraja, velik shod. Po njegovem referatu je bila soglasno sprejeta resolucija proti italijanskemu imperijalizmu, a resolucija z zaupnico poslanca in njegovemu klubu z veliko večino odklonjena. Pač simptomatično za »moč in zaslonbo« »Demokr. kluba« med narodom! Razumljivo nam je, zakaj se Pribičevićev klub tako krčevito poteguje za upravo!

Belgrad, 14. jun. 1919.

Nevihta v ministristvu se je prenesla na »Nar. predstavništvo«. Zopet je bilo verificiranje mandatov objekt hude borbe med »Radikalci« in »Demokrati«. Značilno za današnjo sejo pa je bilo, da so se vse stranke izjavile s svojim glasovanjem proti Pribičevićevi zajednici in njeni strankarski politiki. Močno se je opazalo, da je »Jugoslov. klub« sekundiral izvajanjem socijalista Kristana, ko je ta pozival k pozitivnemu delu in kratko kritiziral verifikacijske debate. »Jugoslovanski klub« demonstrativno ni prijavil nobenega govornika, pač pa je iz njegovih vrst vsakemu govorniku donel nasproti klic: Konec strankarskim malenkostim, prosta pot resnemu pozitivnemu delu za potrebe ljudstva in za državo! »Demokratje« so imeli svoj »nesrečni dan« in iz njihovega neugodnega položaja jih niti moralno niti materijelno ni mogel rešiti Perić predsednik verifikacijskega odbora. Hlastanje po brezpogojni strankarski premoči je doživelo žalosten poraz v zbornici in zopet enkrat postavilo na laž tudi tiste, ki so se že bahali — posebno pri nas! — z brutalnim uvajanjem večine in so bili mnjenja, da je »Demokratski Pribičevićev klub« že brezobzirni vladar

LISTEK.

Sizifovo delo.

Naše gledališče! Pisati o njem, se pravi, drezati v staro neozdarljivo rano tega kulturnega zavoda; dejstvo je samo, da je bolnik popolnoma brezbrizen in neobčutljiv, od vekomaj isti. Spomnil sem se na tebe, moj prijatelj Nande, ki si bil po vsi pravici jezen takrat, ko si mi pravil ono staro, solzavo zgodbo. Povedal jo bom.

Ta moj prijatelj, ali bolje: znanec, je sedel v eni izmed dunajskih kavarn in gledal na cesto, v padajoči dež in bežno hojo mimoidočih, boril se z zaspencem in mislil na domovino.

K njemu je prisedel neznanec iz bogsigavedi katerega vzroka, z vpludnim poklonom in smeškom na ustnicah se je opravičil in naročil kozarec kave.

Čez nekaj trenutkov sta pričela razgovor. Prvo o vremenu, nato o vojni, nekoliko z zanosom in oprežno, ko vsi meščani v tistem času, slednjič o časopisu, ki je ležal na mizi. Bil je slovenski mesečnik.

»Kateri jezik je to?«
»Slovenski.«
»Slovenski, slovenski . . . Slova-

ški?«
Nande se je dvignil v pozo, pravil mu je o Slovencih, koliko nas je, kie

prebivamo, postal je skoro ginjen, za spoznanje fanatičen; neznanec mu je povedal, da je Nemec, doma iz Lipskega in da o tem narodu ni slišal še nikoli, o Hrvatih pač in o Srbih in o Jugoslovanih je slišal nekaj zvoniti . . .

»Ali imate kulturo?«
Kulturo? se je zavzel Nande v srcu. Seveda je imamo, si je odgovoril ravnotako naglo in odločno. Toda, kaj porečeš tujcu? Na kaj boš opozoril, da bo osramočen del kazalec na čelu in vzkliznil: tepec! Ali smo krivi mi, da nihče ne ve za nas?

Res imamo moze, celo vojskovodje, ki smo jih izbrskali iz preteklosti in jih proglasili za svetnike, ker so pisani v kladerni zgodovini, ki so se pa sramovali svojega pokolenja.

Kako ogabno je delo, dokazovati tujcu našo kulturo. Za Prešerna ni vedel živ človek, za sedemnajsti polk je znalo pol Evrope.

Nande si je obrisal pot s čela, neznanec mu je pomagal.

»Ali imate literaturo?«

Kaj bi se bil bahal! Mnogo je ni, ali kar jo je, ni ravno beraška, četudi je tiha in skromna. Nande je povedal prav po študentovski vse, kar je vedel in znal.

»Ali imate dramo?« se je zanimal neznanec.

»Dejal sem že: Cankar, Medved, Kristan, Finžgar . . .«

»Koliko gledališč imate?«

To je bilo tedaj, ko sta bili v Ljubljani dve poslopji, kot dve sramoti na enkrat. V enem nemška beseda, v drugem belo platno.

Nemec iz Lipskega, ki je že verjel, da so Slovenci narod, ki imajo kulturo, se je silno zavzel. Potem se je nasmešnil; zadovoljstvo, tiha senca škodoželjnosti se je plazila čez njegovo lice.

»Nimate gledališča? Platno imajo danes že zamorci, nikari narod, ki trdi, da ima kulturo in svoje dramatike?«

»Ampak . . .« je povzel Nande.

»Gospod,« je dejal neznanec. »Saj ne zanikam vaše pravice do obstanka. Pravim samo, da viška kulture še niste dosegli, da vam manjka eno najvažnejših naprav, ki mora biti glasnica vaših najboljših mož, smernica narodove misli, čustvovanja in okusa ter zvočnica čistega jezika. Kar je dobrega v domači dramski literaturi mora vse na oder narodnega gledališča in vedno le, kar je v tujem slovestvu najboljšega . . .«

Neznanec je iz porečnega, strastnega nagiba razlagal na dolgo in na široko; Nande ga je poslušal užaljen ko napol v sanjah in ko je šel, je šepetal pri sebi:

»Platno, ko zamorcem na francoski fronti. Težko mi je, ko pripadam narodu Zulu!«

No, Nande je bil tenkočutnejši; v domovini pa je bilo v isti čas zelo ve-

selo; predpisane so ti bile že misli in duh je počival.

Čemu sem povedal to zgodbo? Za tole: Že parkrat mi je prišlo v gledališču na misel izumitev plastičnega filma, ki je resnično prikladen iz več obzirov: prvi sedeži so resnično prvi, oči ne bolijo tako hudo in kuharice ter vojaki se ne mešajo v družbo meščanov, ki so spodobni. Druge razlike med »Bebi« in »Nuna in harlekin« pač ni.

Če pogledamo, v koliko je naš najvišji kulturni zavod gojil našo domačo dramo, bomo naleteli na občutno revščino.

Štejmo: »Divji lovec«, »Veriga«, »Tugomer«, »Jakob Ruda«, »Kralj na Betajnovi« in »Za hčera«. Ali naj štejemo dijaške predstave tudi?

Te revščine gotovo ne smemo pripisati na rovaš naše izvirne slovenske drame, ki ni tako uboga in ne tako zanič, a niti od daleč tako slaba, kot je bilo par tujih del, ki smo jih videli na našem odru.

Nismo videli ne Kristanovega »Kato Vrankoviča«, ne »Samosvoja«. Zaman smo čakali »Za narodov blagor«, poleg tega, da imamo »Hlapce« in »Pohujšanje«. Komu je prišlo na misel, da bi nam bil dal Detelovega »Učenjaka« mesto »Muhe«. Medvedovega »Kacijanarja« tudi ne poznamo več. Čemu so igrali dijaki »Lepo Vido«?

Vprašal, dragi prijatelj, ljubljani-

politične situacije v Jugoslaviji. Vsa znamenja kažejo, da so gospoda okrog Pribičevića že prekoračila višek svoje veljave in svojega vpliva in da jih že sedaj vodi pot navzdol. Čim prej bo do volitve v konstituantno, tem prej se izčistijo odnosi, tem prej bo upravičeno zadela zaslužena sodba te ljudi, katerim je »državotvornost« le prazna fraza, uveljavljanje osebnih in strank. koristi pa resnična in edina vsebina njihovega »delovnega« programa. Ovin-karstvo si hvala Bogu samo koplje svoj grob. Seveda se tudi »Demokr. klub« zaveda svojega položaja, zato skuša sedaj rešiti z vsemi mogočimi praktika-mi, kar se po njegovi sodbi da rešiti. Tako nam je razumljivo vse dejanje in nehanje te gospode tukaj in doma pri nas.

Seja 20. junija.

LDU Belgrad, 20. junija. Današnja seja narodnega predstavništva otvoril predsednik dr. Draža Pavlović ob 9. uri 45 minut. Po prečitani zapisnika zadnje seje se preide na dnevni red. Posl. Stanko Banić interpelira ministra za socialno politiko glede osnovanja državnih posredovalnic za delo po vseh mestih, da se odpomore nezaposlenim delavcem. Minister za socialno politiko Goštinčar izjavi, da je že uvaževal te zahteve in da so že gotove predpriprave za osnovevanje teh uradov. Interpelant se zadovoljuje z odgovorom.

Preide se na drugo točko dnevnega reda: Interpelacija poslanca Jovo Smirana (socialista) o zapletu prvega dela »Pesmi dela« od Svato-pluka Čecha. — Ker interpelant ni navzoč, so si osvojili interpelacijo njegovi tovariši. Nato podeli predsednik besedo ministru za notranje stvari Svetozaru Pribičeviću, ki odgovarja, da je bila interpelacija vložena že 3. aprila in da je izjavil 9. aprila, torej šest dni pozneje, da hoče odgovoriti na interpelacijo, ko pride na dnevni red. Izjavlja, da je svoječasno zasebno izvedel za zaplemba in da je takrat odposlal v Belgrad brzojavko nastopne vsebine: »Zaznavam, da je tamošnja cenzura zabranila pesem Svato-pluka Čecha v prevodu Aleksandra Santica. Ako je to resnica, potem ukijam to prepoved.«

Ker pa je narodni poslanec stavil tudi vprašanje o cenzuri, naznanjam narodnemu predstavništvu, da se je kraljeva vlada bavila z vprašanjem uporabe cenzure in da je sklenila poslati pokrajinskim vladam nastopno svojo rešitev:

1. Povodom pritožb v narodnem predstavništvu, ki se splošno pojavljajo proti uporabi cenzure in ki konstatirajo, da se cenzura vrši brez načrta in sistema, često škodljivo tudi produkciji tiska, ki je brez opasnosti za javni red in mir in za državno varnost, je sklenila kraljevska vlada v svoji seji dne 19. junija:

1. Da se uporaba cenzure omeji na produkte tiska, ki na kak način pretiravajo vprašanja zunanje politike, ki bi mogla ogroziti naše državne interese in kar bi moglo eventualno služiti sovražnikom v inozemstvu proti našim upravičenim zahtevam.

2. Da se cenzura omeji na produkte tiska, s katerimi se odkrivajo potrebne naše vojne sile in ogrožajo interese vojnih operacij, kakor tudi varnost vojske same. Z ozirom na to se mora cenzura nanašati samo na varnost diplomatskih in strogo vojnih interesov, a poleg tega se potrjuje cenzura tudi onih spisov, s katerimi bi se pozivalo na kako nelegalno borbo, odnosno bi se taka borba glorificirala, ali z drugimi besedami, s katerimi bi se priporočala nasilna borba proti sedanjemu političnemu in družabnemu stanju ter redu.

Razen tega je bilo sklenjeno, da se ukinejo sedanje naredbe o cenzuri, po katerih bi se ji mogli podvreči tudi ostali spisi. Prosi interpelanta, naj sprejme ta odgovor na znanje, ter misli, da se bo interpelant zadovoljil.

Posl. Kerubin Segvić (Narodni klub) pravi, da je zelo zadovoljen s temi omejitvami, ki so postavljene na cenzuro, a poudarja potrebo, da se postavi k cenzuri ljudi, ki bodo razumeli svojo dolžnost in ki bodo vedeli, kaj je in kaj ni škodljivo za državne interese. Med tem pa danes sede na cenzuri ljudje, ki niso dovršili niti ljudskih šol in ki puščajo članke o vprašanjih zunanje politike in o vojnih zadevah, plenijo pa najnedolžnejše stvari. Od sklepa, da se omeji cenzura, ne bo nikdar mogoče pričakovati zboljšanja razmer, dokler ne bo vlada postavila k cenzuri razboritih, pametnih in šolanih ljudi.

Posl. Dušan Vasiljević (demokrat) interpelira ministrskega predsednika Stojana Protića o popisu dobrovoljcev za naše osvobodjenje in ujedinjenje in o korakih, ki so se storili v svrhu, da se jim podeli zemljišča. — Ministrski predsednik Stojan Protić pravi, da more na to vprašanje od-

sko občinstvo, kaj pravi Celestin v tem ali onem prizoru. »Mamzell Nitouche«, le tega ne vprašuj, koliko dobrih slovenskih dram imamo in kakšne so. Pa bi jih morali poznati z odra; no, temu gotovo ni občinstvo krivo.

Na slovenskem gledališču v Trstu so igrali skoro izključno samo slovenske drame in v prvi vrsti vse Cankarjeve. Pomislimo, v kako težkem položaju se nahajajo tržaški Slovenci, a se dobro zavedajo tega, kar imajo in kaj jim mora biti in nuditi gledališče.

Iz tega bi lahko sklepali, da je naše kulturno središče v Trstu. V nekem oziru popolnoma po pravici.

Zalostno je tudi, če vemo, kako mnogo dobrih del nam nudi svetovna literatura in smo videli stvari, ki so drugje že izmečki. Le najboljši! tega se še do danes ne zavedamo. Mesto duhovite francoske komedije, smo gledali burko: zdelo se nam je, da je ves svet tako pihel in prazen, dotim je puhlost in praznost v onih, ki nam so jih servirali in zabili z banalnimi humorjem.

Čas je, da dobimo narodno gledališče; dvig tega ne pomeni odstranitev belega platna. V koliko smo začeli razumevati pomen tega zavoda, bomo spoznali takoj, ko bomo pogledali v repertoire prihodnje sezone. Čas je, da po dolgih letih že prenehajo vzdusne novice iz Krpánove dežele in mučno Sifzifovo delo.

govoriti samo v splošnem. Dobrovoljcev se je borilo 34.000, od katerih jih živi še 24.000. Ministrski svet je sklenil, da naj vodi glavna vprašanja o dobrovoljcih minister za vojno in mornarico, zadve o podelitvi zemljišč pa minister za socialno politiko in minister za agrarno reformo. Res je, da se dobrovoljcem v razmerah, v katerih sedaj živimo, še ni moglo pomagati, kot bi bilo treba. Tu prihajajo v ožir finančna vprašanja, ki so važna za nje in za državo. Dobrovoljci so sodelovali iz vseh krajev države ter so vsi mnogo doprinesli za njeno osvoboditev, zato moramo misliti na preskrbo njihove dece in družin. — Posl. Vasiljević se zahvaljuje ministrskemu predsedniku Stojanu Protiću, ker je tako iskreno in odkrito priznal važnost tega problema.

Nato je bila seja zaključena.

Odstop Italijanske vlade.

LDU Trst, 20. junija. O poteku seje italijanske zbornice, ki je izvala krizo Orlandoovega ministrstva, poročajo italijanski listi naslednje podrobnosti:

Po otvoritvi seje je takoj izpregovoril ministrski predsednik Orlando, ki je naznanil, da je demisioniral minister Giovanni Villa in da je bil poslanec Crespi imenovan za ministra brez portfelja in Maggiorino Ferraris za ministra za konzum in za aprovizacijo. Nato je prečital Orlando svojo izjavo o zunanji in notranji politiki. Zbornica je njegova izjavljanja sicer poslušala pozorno, pa jih je že iz vsega spočetka sprejela z burnim ugovarjanjem.

Uvodoma je Orlando naglašal, da sta nezadovoljnost s sedanostjo in negotovost glede bodočnosti izvala v svetu nekako hudo vznemirjenost. Položaj mora torej presojati z velikim pesimizmom, ni pa umesten obup. Težave, s katerimi se ima posebej Italija bojevali, so bile še poostrene po mednarodnem položaju in po problemih zunanje politike, združenih s tem položajem. Da jih premagaja, je vlada ubrala pot, ki je zaslužila odobritev parlamenta in dežele in ki vodi do nastopnih ciljev: 1. odločno vztrajati na bistvenih točkah glede italijanskih zahtev; ako bi se italijanskim zahtevam ne ugodilo, bi mir — o tem je vsa Italija prepričana — ne odgovarjal velikanskim njenim žrtvam; 2. ohraniti zvestobo do zaveznikov in 3. izogibati se vsem oblikam slepe in trdovratne nepopustljivosti, ki bi utegnili razmerje poostriiti, dotim bi moralo biti v interesu vseh prisrčno.

Minister naglašal, da se je vlada pri svojem postopanju zvesto držala teh načel. Gospodarska in finančna vprašanja, ki se tičejo Italije, so že rešena, odnosno so na potu do rešitve (medklic: Da, so na potu, ampak na dolgem potu! Veselost.) (Od tega hipa se v zbornici kaže čim dalje tem neprijetnejše razpoloženje nasproti Orlando-vim izjavljanjem, ki izvajajo skoro ob vsakem stavku burne medklice.) Orlando nadaljuje: Mi smo na konferenci tudi dosegli določitev severne meje ob veličastni barijeri, katero je priroda zgradila v obrambo Italije. (Posl. Beltrami: Lepa fraza!)

Kar se tiče vzhodnih in jadranskih mej, vztraja Italija odločno pri zahtevi po ozemlju, o katerem so naši zavezniki v svečani, vseskozi veljavni in priznani obvezi izjavili, preden je Italija stopila v svetovno vojno, da ji mora biti prisojeno. Z druge strani naglašala Italija svojo bratsko solidarnost z onim prebivalstvom, ki vztrajno poudarja svoje italijanstvo.

Vem, je Orlando nadaljeval, da zbornica želi obširno razpravo o točkah, ki sem jih v kratkih besedah označil, in uvidevam potrebo, podati še nadaljnja in natančnejša pojasnila, ki jih bo parlament zahteval. Pripravljen sem odgovarjati, v kolikor mi bo mogoče. Vendar upam, da se bo parlament istočasno zavedal važnih razlogov, ki zahtevajo največjo previdnost v razpravi, da se ne kompromitirajo interesi, katerih važnosti mi menda ni treba posebej naglasiti.

Ministrski predsednik Orlando se je nato bavil z vprašanji notranje politike, zlasti z vprašanjem konzuma in draginje, ki povzročata Italiji sedaj največje skrbi. — Po Orlandoovem govoru je v zbornici zavladala hladna tišina. Naposled so začeli socialistični poslanci enoglasno vikati: »Demisija!« »Demisija!« Orlando je sedel, očitno neprijetno dirnen od neprijetnega sprejema njegovega govora, ki je bil ves drugačen nego tisti, katerega je bil Orlando doslej vajen. V naslednji debati so se vsi govorniki izjavili proti Orlando-vemu predlogu o tajni seji.

Orlando je odgovarjal, češ da je on ministrski predsednik, da ne more govoriti v javni seji in da ne bo govoril. Ne gre torej za vprašanje zaupanja, nego za vprašanje politične morale.

Orlandovi repliki je sledila splošna tišina. Predsednik je odredil poimensko glasovanje; glasovalo je 337 poslancev; od teh je 78 glasovalo za, 259 pa proti Orlando-vemu predlogu.

Ministrski predsednik Orlando je zbornico naprosil, naj sejo odgodi do šestih zvečer, ker mora vlada oditi v senat in ker se mora zaradi izida zborničnega glasovanja posvetovati.

Ob šestih zvečer se je seja nadaljevala. Orlando je izjavil: Čast mi je naznaniti zbornici, da je ministrstvo vsled izida današnjega glasovanja podalo svojo demisijo Njeg. Veličanstvu kralju, ki si je pridržal odločitev. Ministrstvo bo še nadalje vodilo tekoče posle.

Socialistični poslanec Turati je utemeljeval svoje mnenje, da mora zbornica vzlic ministrski krizi nadaljevati svoje delo, in je predlagal, naj se na dnevni red prihodnje seje stavi zakonski načrt o volilni reformi. Razni govorniki so se izjavili za Turatijev predlog, oziroma proti njemu, naposled pa je poslanec Sacchi predlagal, naj se razprava o volilni reformi odgodi, dokler ne bo sestavljeno novo odgovorno ministrstvo. Pri poimenskem glasovanju, katerega se je udeležilo 310 poslancev, je 229 glasovalo za odgoditev, 81 pa proti njej.

Prihodnja seja bo v soboto, dne 21. t. m. ob dveh popoldne. Na dnevnem redu je razprava o začasnem proračunu 1919-20.

Država SHS.

Začasna ustava.

LDU Belgrad, 20. junija. V četrtek je bilo medstrankarsko posvetovanje parlamentarnih klubov, na katerem so razpravljali, kdaj naj se postavi na dnevni red narodnega predstavništva zakonski načrt o začasni ustavi. Zastopnik Narodnega kluba posl. dr. Laginja je izjavil, da Narodni klub ne more dopustiti, da pride začasna ustava na dnevni red v tem začasnem narodnem predstavništvu, ker mora to vprašanje

rešiti konstituenta. Narodni klub more pripustiti le razširjenje državljanских pravic na vse kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev. Zastopniki ostalih klubov so zaprosili za dva ali tridnevni rok časa, da prouče to vprašanje v klubih, da morejo zavzeti svoje stališče.

Za prostovoljce.

LDU Belgrad, 20. junija. Ministrski svet je sklenil, da pošlje na vse deželne vlade okrožnico, naj se izjavijo glede razdelitve zemljišč med prostovoljce. Zahtevajo se točni podatki, da more vlada urediti to vprašanje.

Priznanje Kolčakove vlade.

LDU Belgrad, 20. junija. Ruska vlada v Omsku je priznala naše kraljestvo, naša vlada pa je priznala Kolčakovo vlado. Naš zastopnik v Omsku bo gospod Milankovič.

Nemčija in mirovna pogodba.

LDU Nauen, 20. junija. (Brezžično.) Nemška delegacija izraža v spomnici, ki jo je sestavila med vožnjo v domovino, svoje trdno preverjenje, da mora nemška vlada odkloniti mirovne pogoje tudi v njihovi novi obliki, ker da so nezaslišani, nemoralni in neizvršljivi. Tudi strokovni izvedenci nemške delegacije so objavili spomenico, kjer utemeljujejo trditev, da bi odklonitev pogodbe v celoti ne imela nikakih slabših posledic v gospodarskem oziru, kakor pa sprejem mirovnih pogojev. Vsi izvedenci izjavljajo, da nameravajo brezpogojno odstopiti in da ne morejo sodelovati pri nobeni mirovni pogodbi več, ako bo vsebovala take pogoje, ako tudi bi se odposlala nova delegacija k mirovni konferenci.

LDU Lyon, 20. junija. (Brezžično.) Kakor poroča »Temps«, se je v četrtek popoldne sestel nemški ministrski svet ter se pod pritiskom nemške delegacije, ki je prispela iz Versailles, izjavil proti podpisu mirovne pogodbe. Toda več ministrov, v prvi vrsti Erzberger in Noske, je zahtevalo, da se pogodba podpiše. Kakor hitro je javnost zvedela za ta sklep kabineta, je v Nemčiji splošno prevladalo mnenje, da mora ministrstvo odstopiti, ker je pretežna večina javnega mnenja za podpisanje pogodbe. V četrtek zvečer se je v Weimaru res razširila govorica o rekonstrukciji kabineta, dasi vest o odstopu ministrstva Scheidemannovega uradno še ni bila potrjena. Mislilo se je, da bodo tvorili novi kabinet, pred vsem ministri, ki so glasovali za podpis miru, in da bosta v njem igrala glavno vlogo Erzberger in Noske. — Od druge strani doznava »Temps« iz Weimara, da je ministrstvo Scheidemann demisioniralo in da bo vodilo vladne posle samo še tako dolgo, da bo Ebert osnoval novo ministrstvo. Kljub dopolnilni notki k spomenici nemške delegacije vztraja nemška vlada na svojem stališču, da je mirovna pogodba neizvršljiva in da so njene določbe neznesne.

Razna poročila.

Wilson zopet v Parizu.

LDU Lyon, 20. junija. (Brezžično.) Predsednik Wilson je na povratku iz Belgije prispel v petek jutraj v Pariz. Predsednika je spremljala njegova soproga s hčerko Margareto; z njim sta bila tudi general Larts, poveljnik v Parizu nastanjenih ameriških čet, in general Leorat, osebni pribočnik predsednika.

Za padle Poljake na Francoskem.

LDU Lyon, 20. junija. (Brezžično.) Iz Varšave poročajo: Dne 16. t. m. ob 10. se je darovala v nekdanji ruski saborski cerkvi slovesna služba božja v časten spomin poljskih junakov, ki so leta 1915 žrtvovali svoje življenje za Francijo na bojiščih pri Carencyju, Souchezu, Neuvilleu, Saint Vaustu in pri Notre Dame de Lorette.

Usoda Turčije.

LDU Lyon, 20. junija. (Brezžično.) Turška delegacija je obvestila generalno tajništvo mirovne konference, da bo predložila v ponedeljek ali v torek spomenico o usodi Turčije.

Politične novice.

+ Slovenija protestiral Ljubljanski dopisni urad poroča z dne 21. junija: Proti namerovanemu razkosanju naše dedne zemlje in zaslužnjenju našega naroda po načrtih pariške mirovne konference so nadalje poslane deželni vladji za Slovenijo ogorčene proteste: občine Tržišče, Brezovica, Podgorje pri Kamniku in Mokinje, kmetске zveze v Trebnjem, Lešah pri Brezjah, na Rovih, na Brdu, krajevni odbor VLS v Žireh, kat. izobraževalno društvo v Mekinjah pri Kamniku

+ Bauer vabi Italijo. Tržaška Nova Doba (L'Era Nuova) pripoveduje, koliko se je avstrijska vlada prizadela, da reši južno Tirolsko. Že od novembra — pravi tajnik zunanjih zadev Bauer — smo predlagali italijanski vladi sporazum, po katerem bi ostala nemška Tirolska nam, toda nevtralizirana v vojaškem in gospodarskem oziru, a laški kabinet ni mogel doslej stopiti z nami v neposredna pogajanja iz razumljivih in opravičljivih razlogov. Upamo, da laška vlada ne bo odklonila tozadevnih pomenkov, in mi bomo pripravljani za razne žrtve, samo da ohranimo tirolske Nemce. Nemški narod je lahko prijatelj Italije, noče gospodovati nad eno samo italijansko vasico. Italiji bo v korist, ako ne bo imela iredentizmov. Medsebojno prijateljstvo bo hasnilo obema ljudstvom; neresča bi bila za evropski mir, če bi priklonitev južnih Tirolov ovirala razvoj prijateljstva. Nato je protestiral zoper aneksijo čeških Nemcev in proti odstopitvam na dobro Jugoslovanom na Koroškem in Štajerskem, zlasti proti izgubi Celovca, s čemer bi prišli ob vodne sile na Spodnjem Štajerskem. V Parizu se bo predlagalo nevtralnno nadzorstvo. Zaključil je s poudarkom, da slej ko prej hoče Avstrija pod Germanijo. (P. P.)

+ Protest proti najnovejšim »zakonom«, ki jih je izdal »Consiglio nazionale italiano« na Reki. Odbor Narodnega Vječa za Reko-Sušak je poslal na poveljstva tujih misij na Reki sledeče pismo: Tukajšnji Consiglio nazionale italiano, ki si je prisvojil v mestu vso oblast za časa okupacije Reke po medzavezniških četah, in jo opravlja že sedmi mesec pod zaščito italijanske vojske in z molčečim odobranjem ostalih zavezniških čet, je izdal zopet nekaj zakonov, kateri še v višji stopnji nego do sedaj po njem izdani ogrožajo ne samo koristi, ampak tudi celo življenje tukajšnjih Jugoslovanov. Dotim se je moralo po svojedobni naredbi medzavezniškega zapovedništva oddati vse orožje pod pretnjo težkih kazni, se sedaj po zakonu osnavlja vojska za obrambo Reke. Poveljnik te vojske bo častnik kr. ital. vojske Sem Benelli. Stroški za vzdrževanje te vojske se bodo pokrili z izdajo blagajniških bonov v znesku sto milijonov ital. lir, kar znači, da se bo z denarjem reških davkoplačevalcev, torej po večini Jugoslovanov, vzdrževala vojska proti Jugoslaviji in Jugoslovanom in s tem finančno upropastila mesto. Z drugim zakonom se določa, da se bo poslej pravosodje opravljalo v imenu ital. kralja ter se bodo vse obsode, odredbe ter uradni spisi izdajali v imenu »po milosti božji in volji naroda kralja Italije.« Opažamo pa, da se v Trstu sodi še danes v imenu polnomočja, podeljenega po medzavezniških veselah. S tretjim zakonom se dovoljuje izvrševanje odvetniškega poklica samo reškim domačinom, italijanskim državljanom, ki so dovršili svoje študije na kakem vseučilišču v Italiji. Od vseh odvetnikov se zahteva, da v teku osmih dni slovesno prisežejo. S tem zakonom se jugoslovanskim odvetnikom, to je večini reških advokatov onemogoča izvrševanje njih poklica. Ker so vsi ti zakoni službeno objavljeni v mestnih ital. novinah navzlic medzavezniški cenzuri, domnevamo, da so izdani z odobrenjem poveljnika interalijanskih čet. Z ozirom na to, da so ti zakoni že z dnem objave, t. j. 14. t. m. stopili v veljavo, prosimo Vaše gospodstvo, da nemudoma posredujete, kako bi se naposled stopilo v okom temu brezpravju in tej nezakovitosti usiljenega in samolastnega Consiglia nazionale.

Dnevne novice.

— Duhovniške vesti. Župnijo Sv. Ruperta na Vidmu dobi trboveljski kaplan g. Jos. Šribar. Na Pernice pride za župnika g. Miloš Kristovič, doslej na Remniku, kamor je za provizorja določen g. Martin Vrzelač iz Marenberga. Sv. Jernej pri Konjicah prevzame g. Fr. Pavlič iz Hoč. G. dekan Avgust Hecl je od nevarne bolezni okrevl.

— Stoletnica rojstva Abuna Solimana. Dne 6. julija t. l. bo preteklo sto let, kar je bil v župniji Škocijan pri Mokronogu rojen svetovnoznani afrikanški misijonar dr. Ignacij Knoblehar — Abuna Soliman. Zagledal je luč sveta 6. julija 1819 v vasi Škocijan M. št. 6, v hiši, ki še dandanes stoji nasproti župni cerkvi. Starša sta bila Ignacij Knoblehar, mesar, in Uršula roj. Štamcar, botra pa Janez Bahar in žena Jera. Krstil ga je kaplan Ivan Breclnik. Rojstna hiša je prešla tekom časa v druge roke. Knobleharjev ni več v Škocijanu, izselili so se od tu v Rajhenburg na Štajersko. L. 1867. so postavili dr. Ignaciju v škocijanski župni cerkvi spomenik. Vzidali so v zid na moški strani ladije proti koru kamenito ploščo, v katero so vdolbljeni v kratkih potezah vsi glavni dogodki njegovega tako delavnega in požrtvovalnega življenja. Ob spominu na stoletnico rojstva tega slavnega rojaka se je izvršil v škocijanski župniji meseca

majnika ljudski misijon. Dne 6. julija pa 4. pobinkočno nedeljo — se name-rava prirediti v župni cerkvi in izobra-ževalnem društvu primerna slovesnost. V cerkvi bo opravil službo božjo kitaj-ski misijonar p. Veselko Kovač, rojen v sosednji župniji Studenec, torej tako-rekoč rojak Knobleharjev. S to sloves-nostjo se bo obenem proslavil tudi spo-min slovanskih misijonarjev sv. Cirila in Metoda.

— **Padli ljubljanske pehote.** Dne 24. aprila t. l. Pušnik Lorenc (5. stot.), r. 1897 v Galiciji pri Velikovcu. — 30. aprila Me-kuš Andrej (12. stot.), roj. 1898, Plužna-Tolmin. — 29. aprila pri Velikovcu: Jer-gelj Martin (7. stot.), roj. 1898, Drvešča Ves, Velikovec. — Grmovšek Jožef (7. stot.), roj. 1899, Prapreče-Litija. — Koz-levčar Anton (7. stot.), roj. 1898, Jelša, Litija. — Kozlevčar Ign. (7. stot.), r. 1896, Štefan, Novo mesto. — Češarek A. (7. st.), roj. 1897, Ribnica. — Senica Jak. (6. stot.), roj. 1895, Sv. Daniel, Velikovec. — Dne 28. maja pri Črni: Centa Ivan (7. stot.), roj. 1893, Kot, Kočevje. — Mišič Jan. (7. stot.), roj. 1898, Podgora, Novo mesto. — Štabni narednik Hostnik Leopold (7. stot.), roj. 1890, Mirna pri Novem mestu. — Je-rina Al. (7. stot.), roj. 1899, Visoko, Kranj. — Dne 1. junija pri Sinči Vesi: Dovšek Jožef (8. stot.), roj. 1898, Mokronog, Kr-ško. — Dne 7. junija v vojni bolnici v Šo-štanju: Jazbar Fr. (10. stot.), roj. Idrija. — Ti junaki so darovali svoje mlado življenje za blagor majke Jugoslavije. Gospod voj-nih trum, podeli jim obilo plačilo.

Škerjanec.

— **Maribor.** »Moški pevski zbor« snu-joče se Glasbene Matice v Mariboru pod vodstvom g. dež. sodnega svetnika Oskar-ja Dev-a priredi v soboto, 21. junija 1919 v Götzovi dvorani s prijaznim sodelovanjem ge. M. Costaperaria in sl. vojaške godbe **koncert**. 1. A. Nedved: Potnikova pe-sem. Moški zbor. 2. a) P. Čajkovsky: Za-kaj? b) J. Bajic: Gde si duše, gde si rane? c) J. Hatze: Majki. d) Fr. Chopin: Litavska narodna. Poje ga. Costaperaria s spremlje-vanjem glasovirja. 3. Narodne pesmi: a) Koroška: Dober večer, lubo dekle. b) Koroška: Da bi bila liepa ura. c) Koroška: Pojdem v rute. d) Kranjska: Na vas. Poje moški zbor. 4. a) A. Lajovic: Mesec v izbi. b) E. Adamič: Jezdec. c) Dr. G. Krek: Šum vira in cefira. d) J. Pavčič: Uspavan-ka. e) O. Dev: Pastirica. Poje ga. Costape-riaria. 5. Narodne pesmi: a) Srbska: Mese-čina. b) Srbska: Zar je morala doč. c) Hr-vaška: O jesenske duge noči. d) Goriska: Dobro jutro, ljubce moja. Poje moški zbor. 6. A. Förster: Venec Vodnikovih in na njega zloženih pesmi. Moški zbor s spremljevanjem vojaškega orkestra.

— **Celjsko pevsko društvo** pohiti v nedeljo, dne 6. julija v zdravilišče Ro-gaško Slatino, kjer se pod okriljem Ci-talnice za Rogaško Slatino in okolico vrši koncert, obsegajoč izbrane sloven-ske, hrvatske in srbske zборе. V kon-certu bo tudi sodeloval g. Ciril Ličar, naš slavni klavirski virtuoz. Naj nihče ne zamudi tega koncerta, kjer se bo na teh tleh prvič glasila naša jugoslovan-ska pesem.

Pomanjkanje petroleja na dežel in pa splošni napredek v gospodarstvu, bo privedlo do akcije, da bodo vsi kra-ji, osobito ob dobri vodni moči, prisi-ljeni, misliti na upeljavo električne moči in razsvetljave v vsa gospodar-stva. V to svrhu se bodo potrebovali tudi dobri elektromonterji. Koncesijo za take upeljave na deželi je te dni do-bil od deželne vlade za Slovenijo go-spod Ivan Mihelčič, dolgoletni zelo vestni monter ljubljanske mestne elektrarne, znan pri ljubljanskem občinstvu vsled svoje lju-beznjivosti in postrežljivosti. Opozar-jamo na današnji oglaš.

Ljubljanske novice.

Ij **Vabilo na občni zbor »Ljubljanske dijaške in ljudske kuhinje**, ki bo v pone-deljek 7. julija 1919 ob 18. uri (6. uri zve-čer) v posvetovalnici »Jugoslovanske ti-skarne« (v prvem nadstropju). Dnevni red: 1. Pozdrav zborovalcev po načelniku ali njega namestniku. 2. Poročilo blagajnikovo. 3. Poročilo tajnikovo. 4. Poročilo pregle-dovalcev računov. 5. Volitev tretjine od-bornikov in odbornic/namesto leta 1916. Izvoljenih, ki po pravilih izstopijo, pa se morejo zopet voliti. Ti so gospodje: del Cott, dr. Pečjak, dr. Čekal in gospe: Hu-badova in Kozjekova. 6. Volitev dveh pre-gledovalcev računov. 7. Slučajnosti. Va-bijo se vsi člani. — **Odborova seja**, h kateri se vabijo odborniki in odbornice, bo v četrtek, dne 26. junija ob 18. uri istotam. Načelnikov namestnik: dr. Iv. Svetina.

Ij **Klub občinskih svetnikov S. L. S.** ima v ponedeljek točno ob 8. uri zve-čer klubovo seja v Jugoslovanski ti-skarni. Radi važnosti se prosi, da se seje gotovo vsi udeležijo.

Ij **Redna seja občinskega sveta** je v torek, dne 24. junija, ob 5. uri popoldne v mestni dvorani.

Ij **Akcijski odbor »Svete vojske«** ima seja v ponedeljek 23. t. m. ob 8. uri zvečer v brezalkoholni restavraciji hotela Union. Vsled važnega razgovora je udeležba nujna.

Ij **Vojno dopolnilno poveljstvo v Ljubljani** je spremenilo svoj naslov v »XLVIII. (Ljubljanska) Pukovska okruž-na komanda«, ter je še vedno nastan-jeno na Ambroževem trgu šte. 7.

Ij **Mestni šolski licej**. Vpisovanje v I. razred in v višje razrede liceja je v soboto, dne 5. julija, od pol 8. do 9. ure dopoldne v poslopju »Mladike«, Šubi-čeva ulica, pod običajnimi pogoji. Spre-jemni izpiti se vrše istega dne ob 9. do-poldne.

Ij **Slovenska Marijina kongregacija go-spodov**. Redni tedenski shod v ponedeljek 23. t. m. ob pol 20. uri v kongregacijski kapeli oo. jezuitov.

Ij **Gotovost srečne smrti II ali Velika obljuba presv. Srca**. Propoved v nedeljo, dne 22. t. m. ob 17. uri v kapeli oo. je-zuitov.

Ij **Sestanek slug**, ki bi se imel vršiti v petek, se vrši v torek 24. t. m. ob osmih zvečer v Jugoslovanski tiskarni v knjiž-nični dvorani, III. nadstropje.

Ij **Zaključek tečaja za srbo-hrvaščino na šentjakobski šoli** se vrši v torek 24. t. m. Udeležijo naj se tečaja vsi slušatelji.

Ij **»Glasbena Matica«**. V ponedeljek, sredo, četrtek in soboto; dne 23., 25., 26. in 28. junija 1919 vsakikrat zvečer ob 20. uri se vrše v veliki dvorani hotela Union štiri javne produkcije gojencev Glasbene Matice.

Spored I. produkcije gojencev Glasbe-ne Matice v ponedeljek, 23. junija 1919. 1. a) V. Ríchovský: Sonatina, št. 6. op. 50. b) B. Gotard: Valse, op. 56. Na klavir igra gđ. Marija Gabrić. Šola gđ. M. Dolejšev, VI. razred. 2. Mendelssohn: Pomladna pesem. Na gosli svira g. Ivan Gogala. Šola g. J. Vedrala, IV. razred. 3. a) Mozart: Spev iz opere »Fi-garova svadba«. b) Iv. pl. Zajec: Lastavica. Pesem. Poje gđ. Vera Dereani. Šola gospe Ivanke Negrove, III. razred. 4. a) Čajkovskij: Majska noč. b) Mac-Dowell: Veše. Na klavir igra gđ. Pavla Uršič. Šola gđ. J. Chlumecke, VI. razred. 5. Jansa: Concertino, op. 53. I. stav-ek. Na gosli svira g. Ivan Kanoni. Šola g. J. Vedrala, IV. razred. 6. a) O. Dev: Kanglica. b) J. Prochazka: Tak si lepa. Pesmi. Poje gđ. Tončka Suštar. Šola g. M. Hubada, IV. r. 7. a) J. Prochazka: Valček. b) Weber: Rondo brillante, op. 62. Na klavir igra gđ. Rozarija Škerbišec. Šola gđ. K. Praprotnikove, VII. r. 8. a) Ch. Dancila: Andante e petit Rondo. b) E) Franzot: Serenada. Na gosli svira gđ. Da-nijela Potočnik. Šola g. E. Franzota. IV. r. 9. F. S. Vilhar: a) Kada mi zvezdo z daleka sij-neš... b) Zlatan cvjet. Pesmi poje g. Fran Schiffrer. Šola g. M. Hubada, I. r. 10. a) E. Schütt: Une larme et un sourire, op. 80. b) Serge Bortkiewicz: Pempête, op. 4. št. 3. Na klavir igra gđ. Marija Artel. Šola gđ. M. Do-lejšev, VII. razr. 11. Smetana: Arija iz ope-re »Prodana nevesta«. Poje gđ. Tončka Suštar. Šola g. M. Hubada, IV. r. 12. Dr. B. Ipa-vic: Če na poljane rosa pade. b) Prochazka: Kaj bi te vprašal? c. Dr. Benjamin Ipavic: Pozabil sem mnogokaj. Pesmi. Poje g. Ru-dolf Banovec. Šola M. Hubada.

Ij **Draženje piva**. Nekateri gostilničarji so pričeli pivo neznansko dražiti. Običajno je bilo do pred kratkim 1 krono pol litra, a ko ga je eden podražil za 20 vinarjev, so mu naglo sledili drugi. Tako lahko piješ sedaj v Ljubljani pivo vrček po 1 K, 1 K 20 v, 1 K 30 v, 1 K 40 v, po 2 K in celo po 2 K 40 v. Podraže ga vsakih 14 dni. Pravijo, da se to godi vsled tega, ker jim ga pivovarjari zaračunavajo vedno dražje. Je verjetno. Vprašanje pa nastane, če so pivovarjari upravičeni vedno rasti s cenami, saj uslužbencem gotovo ne zvi-šujejo plač vsakih 14 dni. Nekaj je pri tem pa vendar zagonetno. V »Narodnem domu« n. pr. se toči pivo po 1 K vrček, v Unionu po 1 K 20 v, med tem ko je po manjših gostilnah povsod dražje. Odkod ta razlika? Saj bi moralo biti pivo v teh restavracijah z ozirom na velikanske režije najdražje, je pa najcenejše. Je li to postopanje odo-bravati?

Ij **Zloglasni nadporočnik Braunmüller**, kateri je bil na Koroškem pri zadnjem po-hodu naših zmagovitih čet ujet in inter-niran na ljubljanskem gradu, se je sedaj iz Ljubljane neprostoovoljno »preselil« z drugimi nemškimi ujetniki baje nekam v Srbijo. Bog zna kake občutek ima ta, na-šim vojakom iz Judenburga dobro znani nemški krutež, posebno v isti Srbiji, kjer so Nemci morili staro in mlado, požigali, ropali, kar so le mogli. Naši vojaki, ki so okušali njegovo krutost v Judenburgu, pra-vijo, da bi šli silno radi enkrat z njim »fantovat«.

Ij **Tu Jerodci v Ljubljani**. Na podlagi naredbe poverjenistva deželne vlade za notranje zadeve v Ljubljani z dne 31. maja 1919, Uradni list šte. 514, se je na po-licijskem ravnanstvu v Ljubljani prija-vilo 181 strank, ki so pripadniki Nemčije, Nemške Avstrije, Ogrske in Turčije, 71

strank, ki so nemške in mažarske narod-nosti in pristojne v sedanjem kraljestvu Srbov, Hrvatov in Slovencev, pa ne čez 30 let in 71 strank, odslovljenci iz javne službe. Ker je še nekaj strank teh vrst, katere se niso po predpisih te naredbe prijavile, opozarja policijsko ravnanstvo tem potom na obveznost te prijave, sicer se bo proti njim strogo postopalo.

Narodno gledišče.

Drama.

22. junija, nedelja: »Bajka o volku.« Abon. C 66.

23. junija, ponedeljek: Zaprtó.

24. junija, torek: »Listnica.« — »Ne-izprosní stražnik.« — Abon. B 65.

Opera.

22. junija, nedelja: »Jevgenij Onegin.« Izven abon.

23. junija, ponedeljek: »Madame Butterfly.« Abon. A 2/67.

24. junija, torek: Zaprtó.

Najnovejše.

USODA CELOVŠKE KOTLINE.

LDU Lyon, 20. junija. (Brezžično.) O usodi celov. kotline poroča »Temps«: Svetu četvorice se je predložila v raz-sodbo rešitev glede celovške kotline. S tem vprašanjem se je pečala že v četr-tek kompetentna komisija. Predlagani rešitvi je pritrčila tudi petorica mini-strov za zunanje stvari. Toda ker je Lloyd George nenadoma obolel, se seja čevorice ni mogla vršiti. Prvotno na-meravana rešitev tega vprašanja bi ob-stajala v tem, da bi morali izprazniti celovško kotlino tako Jugoslovani, ka-kor avstrijski Nemci. Tekom posveto-vanja v četrtek so pa opustili to misel. Sedaj prevladuje zopet naziranje, naj zasedejo v celovški kotlini določen pas Jugoslovani, drug določen pas pa Nemci. Obseg in meje teh področij bo odredil svet četvorice.

ČESKA IN JUGOSLAVIJA.

LDU Praga, 21. junija. (ČTU.) Uprav-na komisija trgovske in obrtniške zbornice se je posvetovala o gospodarskih odnoša-jih z Jugoslavijo. Sklenila je ustanoviti posebni oddelek, ki mora biti v neprestani zvezi s češkimi konzulati v Jugoslaviji in ki bi imel v vseh trgovskih in industrij-skih središčih Jugoslavije stalne jugoslo-vanskih narečij večje informatorje.

NEMŠKO-AVSTRIJSKI ZASTOPNIKI V JUGOSLAVIJI.

LDU Dunaj, 21. junija. (ČTU.) »Wie-ner Zeitung« javlja uradno, da je bil ime-novan za nemško-avstrijskega zastopnika v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev sekcijski načelnik Oton Klinburg.

CESAR VILJEM — UJETNIK ENTENTE.

LDU Zeneva, 20. junija. (ČTU.) Kakor pravi »Echo de Paris«, bo bivši cesar Vil-jem izročen ententi že 1. julija. Prepeljali ga bodo kot državnega ujetnika entente v Pariz v zapor.

Vestnik S. K. S. Z.

* **Ježica.** Dne 22. junija 1919 ob 10. uri dopoldne se bo vršil v šolskem poslopju na Ježici izredni občni zbor »Katoliškega iz-obrazovalnega društva na Ježici«. Dru-štveni člani se vabijo, da se ga polnošte-vilno udeležijo. — Načelnik.

* **Enodnevni tečaj za voditelje ka-toliških organizacij** za celjsko sodno okrožje, t. j. vse sodne okraje celjske okrožne sodnije, se bo vršil v četrtek, dne 17. julija t. l. v Celju. Tečaj ima namen vpeljati bodoče voditelje v vse glavne panoge organizacijskega dela. Seznanil bo udeležence osobito s poli-tičnimi, prosvetnimi, gospodarskimi in strokovnimi organizacijami, njih na-menom in praktičnim vodstvu s po-sebnim ozirom na razmere celjskega okrožja. Tečaj se bode pričel ob tričetrt na osem jutraj in končal tako, da bo do udeleženci, ki pridejo z južno želez-nico, lahko še isti večer odšli nazaj. Kdor bo pa želel ali vsled neugodne zveze moral čez noč ostati v Celju, mu bo podpisani odbor po prijavi preskr-bel brezplačno ali vsaj po nizki ceni prenočišče. Istotako se bo prijavljenim udeležencem preskrbelo skupen obed po zmerni ceni. Zbirališče bo v dvorani hotela »Beli vol« v Celju. Prijave za tečaj, skupen obed in ev. prenočišče naj se pošiljajo podpisane odboru vsaj do 10. julija 1919. Ker bo tečaj iz-redne važnosti za bodoči razvoj naše organizacije, naj se ga udeležita iz vsake župnije celjskega sodnega okrož-ja vsaj po 1 do dva udeležence. Opo-zarjamo posebno na zanesljivo udelež-bo mlajše duhovščine in veselje za po-vzdigo katoliških organizacij. Razume

se, da so tudi udeleženci izven celj-skega sodnega okrožja dobrodošli. Za pripravljajni odbor za voditeljski te-čaj: Hotel »Beli vol«, I. nadstr., Celje. Dr. Ogrizek, predsednik; Lukman, taj-nik. —

Proslava Vidovega dne. Srbski narod praznuje vsako leto 28. junija slovesno svoj veliki narodni praznik in še posebno slo-vesno ga hoče proslaviti letos, ko ga za-more slaviti v zmagi in miru. Dolžnost slo-venskih Orlov je, da ga i oni z njimi do-stojno proslavimo, a proslava naj bo resna priprava za bodoče delo, kajti tudi mi mo-ramo dočakati še dan osvobojenja vseh na-ših bratov, ki ječe pod tujim jarmom. Ni še napočil, čaka nas še težka pot do cilja. A sledimo bratom Srbom v vztrajnosti, po-žrtvovalnosti in nesebični domovinski lju-bezni in ne bo več daleč naš Vidov dan. Bratski odseki naj o tem razpravljajo na svojih fantovskih večerih, z delom naj pro-slave veliki narodni praznik naših srbskih bratov. Predsedstvo Orlovske Zveze se po zastopstvu z zastavo udeleži v soboto, dne 28. junija ob 9. uri slovesne sv. maše v stolni cerkvi. Na zdar! Predsedstvo.

Predsedstvo Orlovske Zveze ima red-no seja v ponedeljek, dne 23. junija 1919, ob 8. uri zvečer. Dnevni red obsega po-ročilo o češki orlovski organizaciji in še druga važnejša vprašanja orlovske organi-zacije. Prosimo za polnoštevilno udeležbo. Na zdar! Predsedstvo.

Ljubljansko okrožje Orlov. Seja okrož-nega vaditeljskega zbora se vrši danes ob 9. uri dopoldne v zvezni sobi v Jugoslo-vanski tiskarni v III. nadstropju. Dnevni red: Javna telovadba o priliki okrožnih prireditvev. Vsled važnosti posvetovanja je polnoštevilna udeležba br. vaditeljev nujno potrebna. Na zdar! Načelnik.

Celjsko Orlovsko okrožje priredi 27. julija veliko javno prireditev v Ce-lju. Pozivljamo vse bratske odseke, da to vpoštevajo in da ne prirede na ta dan domačih prireditvev. Ker je Celje važna postojanka, želimo, da se brat-ski odseki polnoštevilno udeležijo te pri-reditve s svojimi telovadci in telovad-kinjami. Spored priobčimo pozneje. Ze-limo, da se tudi kranjski odseki odzo-vejo temu klicu. V svrhu zaprositve po-lovične vožnje, naj nemudoma javijo vsi odseki število udeležencev, število telovadcev in na kakšnih orodjih bi nastopili Vaditeljskemu zboru OZ.

Vaditeljski zbor OZ sodeluje pri prireditvi v Celju polnoštevilno.

Ljubljana, Sv. Peter. Vaditeljski zbor je sklenil v svoji seji 20. t. m., da se udeleži izleta v Celje korporativno. Tudi »Orlice« se udeležijo izleta.

Ljubljana, Sv. Jakob. Načelstvo od-seka prijavlja svojo udeležbo na prire-ditvi v Celju.

Poslanec H. Sušnik o produkciji premoga.

(Govor v Nar. Predstavništvu.)

Gospodje poslanci! Pred dvema mese-cema sem vložil interpelacijo zaradi pro-dukcije premoga ali oglja, ker nam je ta-krat vsled pomanjkanja premoga grozila gospodarska kriza, Premog je, kakor ve-ste, ena najbolj važnih gonilnih sil narodne-ga gospodarstva. Če prestane produkcija premoga, potem preneha industrija, trgo-vina in obrt, vsled tega zmanjka dela in zaslužka, zastanejo še železnice, in je popolna katastrofa za naše gospodarsko življenje tu.

V Sloveniji imamo veliko premogov-nikov, in sicer največ na kranjsko-štajer-ski meji, in sicer v Zagorju, Hrastniku, Tr-bovljah, Zabukovci in Velenju in premo-govne žile segajo celo tja notri do Leš na Koroškem. Dalje še delajo premogovniki Sv. Štefan nad Velikovcem in na Kranj-skem v Kočevju, Mirni in Št. Janžu. V vseh teh premogovnikih se je pred vojso leta 1913, ko je bila produkcija normalna, pro-duciralo na leto okoli 18.800.000 meterskih stotov premoga, ali dnevno okoli 522 va-gonov. Med vojso je produkcija premoga znatno padla, (več kot za eno tretjino) ta-ko, da smo producirali meseca aprila tega leta, ko sem stavil svojo interpelacijo, ca 270 vagonov dnevno, torej malo več, ka-ker 50 odstotkov normalne produkcije. Za-kaj se je produkcija tako strašno znižala? V prvi vrsti je bila temu vzrok vojaka. Vo-jaska oblast, ki je prevzela v svojo upravo rudnike je te na vse načine izkoriščala. Kopalo se je samo po najboljših žilah, sla-be se je pa puščalo v nemar, zanemarjal se je inventar itd., da je bilo, ko so rudniki prišli zopet v pravo last, vse obrabljeno in pokvarjeno. Naravno da produkcija ni mo-gla hitro poskočiti.

Lastnik največjih premogovnikov v Sloveniji, Trbovlje, Hrastnik, Zagorje, Ko-

čevje je neka družba. Ta družba je ustanovljena s francoskim kapitalom, toda njeni uradniki so bili zagrizeni Nemci in so med vojsko tvorili steber nemštva na Kranjskem in Štajerskem. Ko se je ustvarila naša država, so ti uradniki uganjali pasivno resistenco (ključ pri soc. demokraciji: »Ni res!«) Vsled tega in pa ker so bile vse naprave tako zelo zanemarjene, ves obrat ni mogel priti v pravi tir, dokler ni naša pokrajinska vlada v Ljubljani posegla vmes. Potem, ko je naša vlada pritiskala na družbo, postavila rudnike pod nadzorstvo in začela skrbeti za delavstvo, je šla produkcija polagoma kvišku, tako, da smo sedaj, kakor se mi je povedalo, poskočili s produkcijo že na blizu 400 dnevniha vagonov.

Nastane vprašanje, če nam zadostuje ta produkcija premoga. V bivši Avstriji smo producirali na leto okoli 400 milijonov meterskih stotov. Ker smo v Sloveniji porabili manj premoga, ker nimamo tako razvite železne industrije in ker privatniki pri nas kurijo z drvmi, moremo pri nas računati nekoliko manj, torej približno 10 meterskih stotov na osebo. Po tem ključu meterskih stotov na osebo, bi v Sloveniji porabili okoli 12 milijonov meterskih stotov na leto. Pred vojsko smo, kakor sem že omenil, proizvajali okoli 18 mil. meterskih stotov premoga, torej za domačo porabo dovolj in smo ga mogli še celo nekaj izvažati. Vendar smo pa kljub temu uvažali angleški in češki črni premog. Če bi hoteli sedaj vse kuriti s svojim lastnim premogom, ki ima manj kurilne moči, bi morali produkcijo izdatno zvišati, najmanj za eno tretjino. Slovenija bi rabila potem sama za se okoli 15 milijonov meterskih stotov na leto. Zvišana produkcija znaša tedaj 400 vagonov dnevno ali na leto okoli 14 milijonov meterskih stotov, in bi torej ta množina niti za Slovenijo ne zadostovala. Sedaj pa pride še Banovina in Srbija. Banovina ima tudi nekaj premogovnikov in pridelava na dan okoli 80 vagonov, Srbija pa okoli 20 vagonov. Potem pride tudi Bosna, ki daje na dan okoli 210 vagonov premoga. Če seštejemo vse skupaj, dobimo v najboljšem slučaju nekaj nad 700 vagonov dnevno, če računamo, da bo imelo naše kraljestvo 10 milijonov prebivalcev in vzamemo, da pride na vsako osebo 10 meterskih stotov na leto, potem rabimo na leto okoli 100 milijonov meterskih stotov ali dnevno okoli 2.800 vagonov. Premoga pridelamo, kakor sem omenil, samo okoli 700 vagonov dnevno, torej ga nam manjka veliko nad dobri dve tretjini.

Premog, ki ga produciramo v Sloveniji, je treba razdeliti. V prvi vrsti pridejo v poštev železnice. Železnice same porabijo okoli 100 vagonov dnevno. Državna železnica dobi 15 vagonov, južna železnica, kolikor jo teče po našem ozemlju 30 vagonov, dalje do Münzschlaga še 10 vagonov, druge pokrajine dobijo 45 vagonov, skupaj okoli 100 vagonov dnevno. To je po računu stare produkcije iz meseca aprila, ko sem staval svojo interpelacijo, eno tretjino, po dosedanjih produkciji okoli 25 odstotkov. V Sloveniji imamo poleg tega precej razvito industrijo; železno industrijo na Jesenicah in v Štobah, žebeljarsko industrijo v Kropi in v Kamni gorici, imamo papirnice, predilnice, opekarne, dalje tovarne za kose, srpe, tovarne za pohištvo, tovarne za stole, tovarne za čevlje in usnje itd., ki vse rabijo premog. Dalje je treba vpoštovati tudi zasebno gospodinjstvo, javne urade, dobrotelne zavode in bolnice, in če se enkrat približa zima, bo treba še več premoga za privatna stanovanja in šole. Če bo produkcija premoga tako majhna kakor sedaj, potem obstoja nevarnost, da bodo morali pozimi uradniki pozebat v svojih uradih. Zgodilo se jim bo isto, kakor med vojno onemu sodniku, ki se je pritoževal, da ne more delati, ker je premrzlo, pa se mu je reklo, naj prinese premog s seboj in si zakuri. Ravno tako se lahko zgodi, da

bomo morali zopet zapreti šole zaradi pomanjkanja premoga.

Produkcija je nezadostna, premog strahovito drag. Dočim je pred vojsko stalo 100 kg našega premoga 1.20 — 1.30 K, stane sedaj 100 kg 12 do 13 K in to loco. Češki premog pa stane danes na mestu 16 do 20 K 100 kg. Če se prištejejo še visoki prevozniki stroški, je čisto gotovo, da se premog, predno pride n. pr. v Beograd podraži najmanj za polovico.

Iz vseh teh razlogov je neobhodno potrebno, da se zviša produkcija premoga. Nastane samo vprašanje na kak način. Kakor sem že omenil, je pokrajinska vlada v Ljubljani storila že vse mogoče in se je doseglo tudi nekaj uspehov. Treba pa je, da tudi centralna vlada pritiska na trboveljsko družbo, ki je lastnica premogovnikov, da takoj ukrene vse potrebno, da se produkcija izdatno zviša. Za delavce je treba napraviti barake; čez 2000 delavcev, ki so prišli iz Nemčije čaka na stanovanja. Treba je tudi skrbeti za prehrano delavstva. Tu naj država prisloži na pomoč. Če bodo delavci zadostno preskrbljeni z živili in drugimi življenjskimi potrebščinami, bo napredovalo tudi delo v rudnikih.

Pozornost je treba obrniti seveda tudi na to, da ne zmanjka bencina, ki se rabi pri motorjih. V tem oziru nam neprestano preti kriza. Vedno se vrše pogajanja glede dobave bencina, bencina pa od nikoder ni. Železniški vagoni tudi niso na razpolago, kadar bi bilo treba prevažati premog. To je vendar čudno, koliko ljudi ima govoriti in odločevati pri premogu. Poglejmo si kompetence: ministrstvo za šume in rude, ministrstvo za obnovo zemlje pa še ministrstvo saobračaja. Če ni premoga, pravijo, da je vzrok pomanjkanje železniških voz. Če vprašamo, zakaj železnice ne vozijo, se izgovarjajo, da ni premoga. Eno samo ministrstvo naj vzame stvar energično v roke, potem bo šlo gotovo bolje naprej.

Dalje je treba izkoristiti stare zapuščene rudnike, katerih imamo v Sloveniji in drugod precej. Nemška Avstrija je to že prakticirala pred vojno in je skušala s pomočjo novih strojev izkoriščati zapuščene rudnike. V Sloveniji je tudi še mnogo premoga, katerega bo treba izslediti in pričeti kopati. Tako je bilo n. pr. v ljubljanski okolici l. 1913 prostosledov za premog 1564. Na Vrhniki so med vojsko kopali jako dober premog, ki ima toliko gorilne moči kakor angleški oziroma češki. Sedaj je stvar zaspala, bogvedi iz kakšnih vzrokov! Bržkone so tu zasebni interesi vmes. Država se mora za te stvari pobrigati, če hoče zvišati produkcijo in je pa treba stvar hitro vzeti v roke, ker se ne da več odlagati.

Gospodje, še nekaj! Mislim, da bi bilo dobro, če bi država sama vzela vso produkcijo premoga v roke. Zasebni kapital ostane vedno sebi enak, ima pred seboj vedno le svoje koristi, ter se ne briga za dobrobit države in ljudstva, pa naj bo ta kapital angleški, francoski ali pa nemški. Gospoda moja, ves razvoj narodnega gospodarstva leži v tem, da se podjetja socializirajo. V tem oziru je angleška vlada napravila že med vojsko velik korak. Kar je pretela stavka, je angleški minister stvar lepo poravnal na ta način, da se je dogovoril s podjetniki in delavci. Država je vzela vse velike obrate. Lastnikom je dala 4 odstotke obresti in zagotovila podjetnikom in delavcem delež na čistem dobičku. Za tem vzgledom gre že tudi Amerika. Gotovo je, da leži ravno v tem rešitev problema narodnega gospodarstva, da je edino na ta način mogoče zblizati delavce in kapitaliste in izvajati boj med delom in kapitalom.

S tem, gospoda moja, končujem. Povedal sem razloge, ki so me dovedli do tega, da sem staval interpelacijo na gospoda ministra za šume in rude. Nisem imel pri tem nobenih separatističnih namenov, ampak sem storil to radi stvari same, ker

nam manjka v naši državi več kakor dve tretjini premoga. Zdelo se mi je potrebno povdariti, da ne bo kdo izmed gospodov zapet napačno tolmačil moje interpelacije.

A. Verbič. Verd.

Cenitev gozdnih vrednosti.

Pri razdelitvi velegozdvov si je svet do danes vsaj v toliko na jasnem, da se ima ista izvršiti proti odplačilu. Zadnje čase sem se pa pojavljala tudi že odškodninske svote, katere so pa popolnoma brezmiselnost; govori se n. pr. od 500 K in 1000 K na ha.

Odškodnino, naj si bode jednaka resnični vrednosti ali ne, ugotoviti jo bode treba vendarle za vsako posestvo posebej, kajti gozd se razlikuj od gozda.

Poglejmo, kaj nas uči gozdarsko znanstvo o cenitvi gozdvov na njih resnično prodajno vrednost. Razločevati imamo predvsem gozd, t. j. les od sveta t. j. tal, na kateri raste.

Zemlja je trajna ter jo je oceniti ne po tem kar na njej raste, temveč po tem, kar bi na njej najuspešneje rastle. Kajti s travo obrasten sočivni vrt ne bodem kot travnik temveč le kot vrt prodal.

Vrednost gozdnega sveta obstoji torej iz kapitaliziranega največjega čistega doneska.

Drevje je porabno torej začasno, ter je ceniti njegova današnja nespremenjena vrednost in sicer: za zrel gozd po njegovi današnji vrednosti, ako ga takoj posekamo; za srednji les po vrednosti, katero se ima od njega pričakovati in za mlad gozd po troških, katere se je imelo zanj.

Vzemimo naslednji slučaj:

Na prodaj pride gozd, katerega svet je jednako merne kakovosti. Dognalo se je, da odgovarja ista kakovosti, katere bi pri 80 letnem obratu vsako 80. leto odvrnila 50.000 K, t. j. 500 kubičnih metrov po 100 K stoječega lesa. V resnici pa producira radi nepravlega gospodarstva le 350 kubičnih metrov, torej 35.000 K. Nasadni stroški znašajo po vsakokratni sečnji 300 K; upravniki stroški so pa letno 40 K. Ceni naj se ta gozd z obrestovanjem 4%. To vse za 1 ha. Gozd obstoji iz 1 ha goličave, 49 ha 1—30 letnega nasada, 20 ha 31 do 50 letnega in 30 ha 51 do 80 letnega lesa; skupno torej 100 ha.

1. Resnična vrednost gozdnega sveta je tedaj:

$$= \frac{50.000 - 300}{1.04^{80} - 1} - (300 - + \frac{40}{1.04}) = K 936 - \text{ za 1 ha.}$$

2. a) Vrednost starega lesa t. j. 51—80 let je dognati, da se ga kot stoječega premeri; pri tem se je izračunalo, da vsebuje 9000 kubičnih metrov porabnega lesa po 100 je 900.000 K na 30 ha ozir. 30.000 K na 1 ha.

b) Vrednost srednje-starega lesa t. j. 31 do 50 let ozir. 40 letnega je pričakovalna ter obstoji iz na današnji čas diskontirane vrednosti 80 letnega, torej zrelega lesa, odštevisi izdatkov od 40. do 80. leta;

$$= \frac{35.000 - (936 - + \frac{40}{1.04}) (1.04^{80-40} - 1)}{1.04^{80-40}} = K 5777 - \text{ za 1 ha.}$$

c) Vrednost nasada od 1—30 leta, t. j. 15 letnega obstoji iz stroškov, kateri so narasli v tem času; torej iz nasadnih stroškov, kateri so enkrat kot glavica naloženi narasli v 15 letih na 300 K $\times 1.04^{15}$ ter iz vsakoletnih obresti gozdnega sveta in kapitala upravnih stroškov, katere obresti se zopet obrestujejo ter dosežejo v 15. letih vrednost

$$(936 - + \frac{40}{1.04}) (1.04^{15} - 1) \text{ toraj} = 300 - \times 1.04^{15} + (936 - + \frac{40}{1.04}) (1.04^{15} - 1) = K 2088 -$$

Vrednost gozda s svetom vred za 100 ha je torej 1.210.452 K. 1 ha ima povprečno vrednost tedaj 12.104 K.

Pri vsem tem sem zanemarjal vse dodatke, ki prihajajo iz prebiranja in prereditve v mladem in srednjem lesovju.

Še drug konkretni slučaj iz mojega delokroga:

Pribiralni gozd, kraška tla v kakovosti ocenjena na 6 kub. metrov prirastka na 1 ha. Resnični prirastek 3.5 m³. Na eni ploskvi vsi starostni razredi drevja in sicer jelovina z $\frac{2}{10}$ starega, $\frac{5}{10}$ srednjega in $\frac{2}{10}$ naraščaja. Les je zrel v 80 do 100 letu, odvrže torej povprečno vsako 90. leto 3.5 $\times$ 90 = 315 m³ — računati je to teoretično, kot da je les enake starosti. Primerilo se je, da je na 1 ha, razven mlajšega lesa, povprečno 90 m³ starega lesa. Upravniki stroški so 20 K letno; kulturna dela v popravku samosetve bi potrebovale vsake 90 let 150 K. Vrednost gozda je tedaj:

Vrednost gozdnega sveta pri 6 m³ prirastne zmoglosti t. j. 6 $\times$ 90 let $\times$ 100 K = 54.000:

$$= \frac{54.000 - 150}{1.04^{90} - 1} - (150 - + \frac{20}{1.04}) = K 965 - \text{ t. j. za 1 ha.}$$

2. a) Vrednost starega lesa je 90 m³ $\times$ 100 K = 9000 K.

b) Srednji les povprečne starosti 50 let je vreden:

$$= \frac{31.500 - (965 - + \frac{20}{1.04}) (1.04^{90-50} - 1)}{1.04^{90-50}} = K 5445 - \text{ za 1 ha in za } \frac{5}{10} \text{ ha} = K 2722 -$$

c) Vrednost naraščaja povprečne starosti 20 let:

$$= (965 - + \frac{20}{1.04}) (1.04^{20} - 1) + 150 - \times 1.04^{20} = K 2071 - \text{ za 1 ha in za } \frac{2}{10} \text{ ha} = K 414 -$$

Vrednost 1 ha gozda gorajšnjega smatka je torej 13.101 K.

Za natančnejši proračun je seveda potrebno za vsako desetletno starost posebnosti oceniti in ne zadostuje n. pr. reči: imamo srednji star les od 31 do 70 let torej 50 leten, temveč dognati treba za 31 do 40 leten, za 41 do 50 leten les itd. posebej velikost površine oziroma odstotek na površini in ga je potem oceniti.

Aprovizacija.

a Bolniški sladkor. V torek 24. t. m. se sladkor za bolnike ne bode delil na magistratu, ker ga je že pretekli terek razdelil na zdravniška spričevala. Sladkorja za bolnike aprovizacija nima več. Samo pretekli terek je bilo predloženo okroglo 1500 zdravniških spričeval za sladkor. Če bo šlo tako naprej, se bo sladkorna epidemija tako razpasla, da v Ljubljani ne bo nobenega človeka več, ki ne bi imel kak bronhijalni, želodčni ali črevesni katar. Kje pa bo mestna aprovizacija za toliko tisoč in tisoč spričeval dobila sladkor, to je pa drugo vprašanje. Vse kar je prav. Da bi pa resno bolni trpeli radi tistih namišljenih bolnikov, katerim se razni katarji pojavljajo šele zjutraj, če nimajo sladke kave, pa nikakor ne gre. Take boleznj se dajo začasno ozdraviti tudi s prežganko, močnikom ali kako drugače. Če bo aprovizacija dobila še kaj sladkorja za bolnike, bo pravočasno objavila, kdo ga dobi. Začasno se pa ni treba nikomur truditi na magistratu, ker nima nič več bolniškega sladkorja. Tako kakor dosedaj pa v prihodnje ne more iti več naprej.

a Prodaja petroleja. Petrolej se dobi v vseh ljubljanskih specerijskih trgovinah brez vsakih izkaznic v prosti trgovini. Liter petroleja stane 5 K 40 v, ozir. kilogram 6 K 40 v.

Vsaka bolečina na vsakem delu telesa se da odpraviti, ako cirkulacijo krvi na bolečem mestu pospešimo in živce pomirimo. Oboje dosežemo z bolečine lajšajočim Fellerjevim od mnogih zdravnikov priporočenim „Elsa-Fluidom“. Prav posebno čutimo, kako prieka k mestom, ki smo jih vtirali z „Elsa-Fluidom“, živahnost, ki v kako se živci pospešijo in pomirijo. Kdor porablja „Elsa Fluid“, stori najboljšo, kar more storiti, da prežene telesne in udne bolečine. 6 dvojnatihi ali dve specialni steklenici tega dobrega tešitelja bolečin stane samo 24 kron. Naročite se edino pristno pri lekarnarju E. V. Feller, Stabica, Elsatrg št. 134 (Hrvatstva). Priporočamo pa, da naročite obenem Fellerjeve lahke odvajalne rabarbarske „Elsa“ kroglice, 6 steklenic 12 K. To dvoje izbornih domačih sredstev tvori skupaj majhno domačo lekarno, ki bi jo naj imela vsaka obitelj. One, ki vedo, kako nam kurja ocesa lahko zagnje življenje, bi opozorili se na Fellerjev turistični obliž. Cena 2 in 4 K. (ee)

Izgubila se je pretečeni teden v Stepanji vasi od Petra Bajda do perice Ivane lrt peča (abtah). Pošteni najditelj naj jo odda proti nagradi pri P. Bajda, Stepanjavas 76.

Nova poletna moška obleka, pred-sukno, se proda. — Gradišče št. 10, pritičje. Cas za ogled od 11—15 ure.

Violina sistema Stradivari, dobra, preigrana, se proda. Vprašati: Metelkova ul. 3, pritičje, desuo.

Pr odam takoj še malo rabljen stoječ bencin-motor za tri konjske sile. Cena po dogovoru. Več pove Ivan Golcnik, kovač, Orehovca št. 20, p. Medija Izlake, žel. post. Zagorje ob Savi.

Proda se: 1 kočija (Landauer), 1 za- pravljivec in 1 registrirana blagajna. Naslov pove: I. Jugoslovanski anončni in informacni zavod Beseljak & Rožanc, Ljubljana, Frančevo nabrežje 5.

Deček 15 let star, krepak in pošten, se želi učiti mizarstva. Naslov na „Učenec 22“ pošto ležeče v Ribnici, (Dol.).

Velika hiša z dobro vpeljano gostilno (koncesija), Stanovanjska hiša, krasna vila v Celju se za nizko ceno vsled preselitve prodaja. Pristna svinjska mast, nekaj kg se po dnevni ceni proda. Pojasniti daje I. Jugoslovanski anončni in informacni zavod Beseljak & Rožanc, Ljubljana, Frančevo nabr. 5.

Proda se: 3 m belega blaga (panama težkih moških čevljev, 1 par otroških, belih, usnatih visokih čevljev (št. 27), 1 ženska volnena vrhna jopica, 1 nov moški kratki plašč (Überjacke). Naslov: Sfiliao, Breg 8/1 Ljubljana.

Ozimna pšenica, stoječa se proda blizu cerkve v Drnovem pri Krškem. 1/3 mernik posetve. Ista njiva se odda v zakup za drugo letošnje setev. Več se izve pri Mariji Rožič, Konjice, Štajersko.

Parkelne deščice nove in stare, pol klada in strože (rešira) ter z voskom lika, po najnižjih cenah. Delo točno in solidno. ANTON BOČAL, pokladalec parketov, Ljubljana, Ambrožev trg št. 9. (event.) Sp. Hrušica št. 39 pri Ljubljani.

Litografija I. vrste obstoječa 26 let v Beogradu, potrebuje litografa „črtaca“, ki bi se eventualno sprejel tudi kot kompanjon. To podjetje se pa more tudi kupiti, ali dobiti v zakup. Naslov: Pera Marković, litograf, Beograd.

Kuharica, delavna in varčna, ki je bila še več let v župnišču, išče službe h kakemu samostojnemu g. duhovniku. Naslov pove uprava lista pod št. 3708.

Voz brek, lahek, za enega ali dva konja, nov, 1 voz na peresa, močan, se ceno prodasta. Senica Jos., Domžale.

Restavracija v Prešernovi ulici št. 9 se priporoča v Ljubljano potujočemu občinstvu. 3407

Drva, meterska, žagana in cepljena se dobijo v Kolodvorski ulici št. 31.

Stroje za pranje dobavlja na veliko VINKO VABIČ, žalec pri Celju

Tropinje za krmo živini izborne za nico konjem ima naprodaj po 40 vin. kg Sever & Komp., Ljubljana. Vzorce pošljemo na zahtevo zastoj. Istotam se dobi tudi oves.

Fotografični papir za razglednice 600 kosov ter gosli (cele) dobro ohranjene se proda. — Kje, pove uprava lista pod št. 3686.

ŽENITNA PONUDBA. Gospod 31 let, izobražen, dobrega srca se želi poročiti z enako gospodično ali vdovo, ki ima nekaj premoženja. Prednost imajo one, ki so izurjene v gostilni ali imajo kako trgovino. Samo resne ponudbe s sliko se prosijo poslati pod šifro „Ljubljana“ na upravo „Slovenca“ Jugosl. tisk.

CUNJE vsakovrstne, kakor krojaške odrezke kupuje: Povše, Kranj 119.

Ženitna ponudba!

Višji državni uradnik, star 28 let, želi v svrhu ženitve z izobraženo damo znanja. Le resne ponudbe z napovedjo premoženja in sliko, ki se vrne, naj se pošlje na upravnstvo „Slovenca“ z naslovom „Zemeljski raj“. Tajnost je častna zadeva.

SANATORIJ „MIRNI DOM“

Je spet odprt in sprejema bolnike vseh vrst, kakor tudi okrepčanja potrebne. Zdravljenje, tudi izvrstna hrana pri zmernih cenah. Pojasniti daje lastnik in vodja DR. FRANK OEH, pošta Gornja Kunguta pri Mariboru. 3245

Pošteno dekle

za pospravljanje sob in druga hišna opravila dobi službo v Ljubljani. Naslov v upravi „Slovenca“ pod št. 3711.

Okrogel les

zejo primeren za ograje pri vrtovih, vilah itd. se proda. Vzdrži mnogo let, trpežnejši kot sama žična ograja. Več pove F. Bizant, Zlebe pošta Medvode.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom prežalostno vest, da je naša iskreno ljubljena soproga, sestra, svakinja in teta, gospa

Albina Koselka roj. Prezelj soproga posest. in mesarja

danes ob 1/4 na 6 uro jutraj, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, po dolgi mučni bolezn v 26. letu starosti, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage pokojnice se vrši v ponedeljek, 23. junija ob 10. uri dopoldne iz hiše žalosti v Mal. Mengšu št. 45 na pokopališču v Mengšu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v nadžupni cerkvi sv. Mihaela v Mengšu.

Mengeš, dne 21. junija 1919.

Gustav Koselka, soprog, Marija Prezelj, stara mati, Marija Sirc, sestra, Anton in Ivan Skok, brata, Peter Sirc, učitelj, svak, Josipina Skok, svakinja, Mimica Sirc, nečakinja, Stan-ko, Mitri Skok, nečaka.

Martin Žuran sobni slikar

Ljubljana, Mestni trg št. 12, se priporoča slavn. občinstvu za vsa v to stroko spadajoča dela. Izvršitev točna, cene zmerne.

Govci, pozor!

V ponedeljek dne 23. t. m. se odda pri okr. glavarstvu v Ljubljani v zakup lov želmeljske občine, ki so ga imeli doslej vsa leta v posesti Nemci. Lovišče je zelo bogato in se pričenja 4 km od Škofljice.

Semenj za posodo!

Resljeva cesta 4, od 24. junija do 8. julija. I. KUS.

Trgovci, pozor!

Zamenjam hišo v Slovenjem gradcu za trgovino na deželi ali v mestu. — Ponudbe pod Cerkljanski 3693 na upravo Slov.

Vino in slivovko

imam večjo množino naprodaj. Dal bi poceni, ker ne morem z blagom čez mejo v Nemško Avstrijo. IVAN SAMEC, veleposestnik, Spilje, Štajersko. 3635

Stev. 1418.

RAZGLAS.

Mestna občina v Kranju proda dva konja 10 let stara, črne barve, po javni dražbi, ki se vrši v ponedeljek dne 23. junija ob pol 10. uri pred mestno hišo.

Mestno županstvo v Kranju, dne 20. junija 1919.

Zupan: F. POLAK, s. r.

Pozor industrijalci, obrtniki in kmetovalci na deželi!

Vsa elektrotehnična dela, kakor: adjustiranje krajevnih elektrarn, upeljavo električne razsvetljave, napravo telefonov in zvonil, ter vzdrževanje in popravila teh naprav oskrbuje solidno in točno

Ivan Mihelčič, dolgoletni elektromonter, mestne elektr. ljubljanske elektrotehnik, Ljubljana Hrenova ul. 18.

Služba hranilničnega uradnika

pri Hranilnici v Ljutomeru se odda takoj.

Lastnoročno spisane prošnje, zahtevana plača, dokaz o izvršenih študijah, o dosedanjih službah, o starosti in družinskih razmerah, se naj vložijo pri Hranilnici v Ljutomeru najpozneje do 25. junija 1919.

Ravnateljstvo.

Kranjska deželna podružnica

n.-a. dež. življenske in rentne, nezgodne in jamstvene zavarovalnice v Ljubljani, Marije Terezije cesta 12, II. n.,

sprejema zavarovanje na doživetje in smrt, združeno tudi z vojnim rizikom, otroških do', rentna in ljudska, nezgodna in jamstvena zavarovanja.

— Javen zavod. — Absolutna varnost. — Nizke premije. —

Prospekti zastoj in poštine prosto. — Sposobni zastopniki se sprejemajo pod najugodnejšimi pogoji.

Pošten, trezen, energičen mlad mož z daljšo prakso

išče mesta kot poslovodja

ali upravitelj. Lahko položi tudi kavičjo. Cenjene ponudbe na upravnishvo Slovenca pod „Pošten“ 3725.

Lasne mreže

enostavno in dvojno pletene priporoča en gros in detail M. PODKRAJŠEK, frizer, Ljubljana.

Kdo razpolaga s

3648

skioptikonom,

urejenim za potovanje. Aparat mora imeti brezhiben kondenzator in objektiv. Ponudbe na: Protialkoholni oddelek pri Poverjeništvu za soc. skrb v Ljubljani.

Sprejme se več provizijskih potnikov

dobro vpeljanih v mestu in na deželi za razpečevanje

kreme za čevlje.

Ponudbe pod „Krema“ se prosijo na Anončno ekspedicijo, Al. Matellič, Ljubljana. 3636

Vsakovrstne slamnike priporoča gospodom trgovcem in slavnemu občinstvu, kakor tudi slavnate čevlje (šolne), predpražnike, slavnate podplate za v čevlje

Franjo Cerar, tovarna slavnikov, Stob, p. Domžale. Tovarna je 7 minut od kolodvora.

Sprejmeta se dva

3645

čevljarska pomočnika kot prirezovalca, in več

šteparic, katere vzamejo delo tudi lahko na dom.

Pismene ponudbe se prosijo pod št. 100, poštne ležeče, Ljubljana.

Okrog 100 m² subega dobro ohranjenega

rezanege lesa

se proda v Kranjski Gor. Kje, pove upravnishvo Slovenca pod šte. 3618. — — — Cene po dogovoru. — — —

Krompir in fižol

kupuje v vsaki množini

izvozna in uvozna družba

»Impex« v Ljubljani. 3672 (3)

Skladiščnik

za večje skladišče z lesom se sprejme. Reflektira se na prvovrstno moč, ki ima v tej stroki že večletno prakso. Ponudbo je nasloviti na

3671 »Impex«, Ljubljana (3)

Prodaja vina

Oskrbništvo graščine Dubrava, p. Pregrada, Hrvatsko, zadnja žel. postaja Rogatec na progi lokalne železnice Rogatec-Grobelno ponudi

vina lastnega pridelka

in sicer: okolu 20 hekto 1917 in okolu 100 hekto 1918. Vina so svetlozelene barve, jasna in čista, polna in brezhibnega okusa ter se prodajo najceneje radi likvidacije posestva. Poblizja pojasnila da graščinska uprava. 3660 (3)

Seno in slamo

kupuje po dnevnih cenah vsako množino izvozna in uvozna družba »Impex« v Ljubljani, kjer se je ustanovil poseben oddelek za seno in slamo. 3674 (3)

OPEKO

zidake in strešnike oddaja po najnižjih cenah od postaje Celje

Oswatitsch & Karlovšek, Celje.

Nakup masti

dobre kakor tudi pokvarjene. Loj, pokvarjeno slanino, repno in bučno olje, sploh vsako maščobo se kupi bodisi dobro ali pokvarjeno v vsaki množini proti takojšnjemu plačilu in povzetju. — Ponudbe z navedbo cene in množine se prosijo pod »Maščoba« na upravo tega lista. 3703

ERKA d. z. o. z.

Dunaj IV., Seilgasse 18/B.

Razprodajalci zahtevajte spec. ponudbe.

Kositer (cin), bakreno žico, od 1/2 do 6 mm debelosti

međeno žico, železno žico, od 1 do 10 mm debelosti in vsakovrstno drugo železnino kupuje in prodaja

Breznik & Fritsch,

trgovina z železnino

sedaj: Ljubljana, Frančevo nabrežje šte. 1 pri Franč. mostu.

Smarješke toplice - Mirni gaj!

Slavnemu občinstvu se vljudno naznanja, da so smarješke toplice — Mirni gaj — popolnoma na novo preurejene ter se najtopleje priporočajo vsem, ki se hočejo iznebiti putike ali pa revmatizma.

Vsak, kdor želi čez poletje uživati sveži zrak na mirnem kraju, dobi okrepljeno, in če je bolehen, tudi zdravje.

Do Smarjeških topli — Mirni gaj — je od Novega mesta po okrajni cesti čez Sent Peter z vozom komaj tričetrt ure. Pošti sta Šmarjeta ali pa Bela Cerkev na Dolenskem.

„Žitni zavod“ v Ljubljani ima oddati 1 vagon repnega semena.

Reflektantje naj se obrnejo direktno na zavod. Za občine na deželi naj naročila prevzame županstvo.

! Banatska moka !

Komisija „BALKAN“ LJUBLJANA prodaja dokler traja zaloga lepo, belo moko za kuho in kruh. — Oddaja samo cele vreče.

250.000 komadov zidne opeke

ima na razpolago

Valentin Urbančič, Ljubljana, Bleiweisova cesta št. 18.

Naznanilo.

Tvrdka G. Tönnies, stavbno podjetje v Ljubljani, naznanja, da sta iz tvrdke izstopila gg. Gustav in Viljem Tönnies, na novo pa je vstopil kot javni družabnik gradbeni svetnik g. Rudolf Tönnies, uradni poverjeni arhitekt in mestni stavbni mojster v Ljubljani, do sedaj gradbeni ravnatelj bosansko-hercegoveškega gradbenega delniškega društva v Sarajevu.

Tvrdko vodita od 1. maja 1919 naprej gospoda Emil Tönnies in Rudolf Tönnies kot javna družabnika.

Tvrdka prevzema v izvršbo napravo projektov-narčtov in stavb vsake stroke, v vrhulni stavbi pa kot posebnost moderna industrijska poslopja.

Vršila bode, kakor doslej, vsa prevzeta dela strogo solidno ter se priporoča za nadaljna naročila.

Stavbno podjetje G. TÖNNIES.

Trboveljska premogokopna družba, Ljubljana, sprejme za takojšnji nastop mlajšega

uradnega slugo.

Zmožni prosilci naj se predstavijo osebno s spričevali med 10. in 12. uro dopoldne in 3. in 5. uro popoldne v pisarni, Knaflijeva ulica 13.

LEOPOLD FON, delikatesna trgovina

Ljubljana, Stari trg št. 6

nudi cenj. odjemalcem raznovrstno špecerijsko blago, čaj, pecivo, kakor tudi južno sadje, limone, fige itd.; mast, špeh v večji množini, rum, konjak, slivovko, vino v stekl. in sodih na drobno in debelo. Blago se razpošilja v poštinih zavitkih od 5 kg naprej in po železnici.

Kupiva proprijetne predmete večje žage in sicer:

2 polnojarmenika (Vollgatter), 36 in 24 col prostornine, nekaj

1 parni stroj (lokomobila) 30—50 HP, kurjava z žaganjem in drvnimi odpadki (stabilna ali provizorično (Drehscheibe), vago-

urejena, 1 točilo, nete itd. 10 vagonov železnih tračnic za gozdno železnico 5—8 m dolžine po tekočem metru, profil 7 kg teže. Ponudbe ne

Braća Janeković,

trgovina z lesom

Zagreb, Kukovičeva ulica 3.

OKLIC.

Podpisani naznanjajo, da bodo obrestovali vloge na knjižice oziroma na tekoči račun počenshi s 1. julijem t. l. s

3% čistih.

Druge določbe so neveljavne.

Denarni zavodi v Ljubljani.

Državno zdravilišče za bolne na pljučih**Topoljšica pri Soštanju****Pričetek sezije 15. junija t. l.**

Prošnje za sprejem v zdravilišče se pošiljajo „Kuratoriju za upravo zdravilišča Topoljšice“, ki ima svoj sedež v Ljubljani (poverjenišvo za socialno skrbstvo). Podrobna pojasnila daje „Upraviteljstvo zdravilišča v Topoljšici“. Več glej v dnevnikih.

Razglas.

Pri rudniku Brezno-Hudajama trboveljske premogokopne družbe se razpisujejo sledeča mesta za takojšnji nastop:

1. enega rudniškega inženirja z dovršeno rudarsko visoko šolo in državno skušnjo,
2. enega jamomerskega poduradnika z rudarsko šolsko izobrazbo, znanjem vseh zadevnih na- in podnevnih merskih del ter leporisanjem,
3. enega računskega poduradnika z dopadljivo pisavo in znanjem vsega materialnega in meznega računstva,
4. treh jamskih paznikov z rudniško šolsko izobrazbo.

Samo prosilci, kateri odgovarjajo pogojem, imajo prakso, so slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi zmožni, naj pošljejo svoje lastnoročno pisane prošnje s priložitvijo prepisov spričeval — kateri se ne vrnejo — ter z navedbo domovinstva in kdaj morejo službo nastopiti, ter z zahtevo plače, in sicer za 1. na trboveljsko premogokopno družbo reprezentanca v Ljubljani; za 2.—4. na rudniško vodstvo Brezno-Hudajama trboveljske premogokopne družbe v Laškem, Spod. Štajersko.

5000 tucatov trivoglatih pil za žage, izborna kakovost,

4 in 4 1/2 palcev, angl., franc. in Renscheld. znamke.

Plugi, gnojne vile, kose, žage, žreblji, vijaki, orodje vseh vrst v velikih množinah**proti takojšnji dobavi.**

Prosi se takojšnja brzojavna vprašanja. 3475 (3)

S. RAPAPORT, trgovina z železnino na debelo, Dunaj 1., Krugerstr. 5**Pohišstvo**

od priprostega do najfinejšega izdelka priporoča po solidni ceni FRAN ŠKAFAR, Ljubljana, Rimska cesta 16. Stavbeno in pohištveno strojno mizarstvo

Galico

na drobno in debelo prodaja najboljše vrste po dnevnih cenah izvozna in uvozna družba »Impex« v Ljubljani. 3673 (3)

III PREPRODAJALCI III

Kremo za čevlje, vasilino za čevlje, cigaretni papir, cigaretno tulčico, pisemski papir v mapah, fino toaletno milo in drugo blago dobite pri **MAHLER i OPLATKA**, agenturni i komisioni posao, Zagreb, Jelačićev trg 28 poleg Narodne kavane.

Pozor!**Fina kolesna****pnevmatika**

inozemski izdelek kompletne garniture

J. GOREC

trgovina s kolesi
v Ljubljani,
Marlje Terez. c. 14.

Barva — vsakovrstno blago**kemično****čisti****pere**

domače perilo (pošilja po isto na dom)

tovarna Jos. Reich**svetlolika**

ovratnike, zapestnike in srajce

Ljubljana, Poljanski nasip 4 Podružnica Selenburg. ul. 3.

Priznано najboljšo

3650

turške kose

dobi ta teden in se priporoča za cenjena naročila
tvrdka F. S. ŠKRABAR v Višnji gori.

Sezona maj-september.

Zdravniško vodstvo Dr. Gavrič.

Dijetetični sanatorij**Rogaška Slatina**

za vse kronične bolezni želodca in črevesa, jeter in ledvic, za vse bolezni preosnove (sladkosečnost ali cukrova, debelost), za putiko (arthritis urica, uratična dijateza). — Okrepčevalne kure za bledične in slabokrvne rekonvalescente po pljučnih, srčnih boleznih in za bolne na živčevju. — Dijetetično zdravljenje po metodah prof. Dr. Noordena, fizikalna terapija po načinu in običajih svetovnega zdravilišča Wiesbaden-a.

Proda se več

3661

kompletnih sobnih oprav

z žimnicami za vzmete ter navadnimi žimnicami. Naslov se izve v Anončni ekspediciji Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg 3.

VINO

3659

Belo lutomersko letnik 1918

Rudeče (cvilek) letnik 1918

„rumansko“ 1917

Črno 1918

izborne kakovosti, ter nudim najnižje cene. Kupim vsako množino in vseh velikosti vinskih sodov. Trgovina vina Milko Jesih, Ljubljana, Florjanska ulica 36.

Narodna banka d. d. u Zagrebu.

Zagreb, mjeseca juna 1919.

Poziv na subskripciju

25.000 komada dionica, glasećih na donosioca po K 400.— naslovne vrijednosti u ukupnom iznosu od K 10.000.000.—

P. n.

Na temelju svojedobnog ovlaštenja izvanredne glavne skupštine, odlučilo je ravnateljstvo Narodne banke d. d. provesti povišenje dioničke glavnice i emisiju novih dionica pod slijedećim uvjetima:

1. Dionička glavnica od K 10.000.000.— povisuje se izdanjem novih 25.000 dionica po K 400.— nom., dakle za K 10.000.000.— na K 20.000.000.—.

2. Posjednicima starih dionica pridržaje se 18.750 komada novih dionica, i to tako da svakome dioničaru pripada pravo na 4 stare dionice optirati 3 nove uz cijenu od K 440.— po komadu nove dionice, zajedno sa 5% kamata od 1. siječnja 1919. do dana uplate.

3. Nedioničarima (novim potpisateljima) i starim dioničarima za dionice, koje žele potpisati preko broja, koji im pripada u razmjeru od 4 stare na 3 nove, nudi se 6.250 komada dionica po tečaju od 475 K za dionicu od 400 K nominalnih sa 5% kamata od 1. januara 1919.

4. Subskripcija počinje 15. juna, a svršava 31. jula 1919.

5. Nove dionice imaju kupon za godinu 1919, te im pripada pravo na dividendu za istu.

6. Protuvrijednost potpisanih dionica valja uplatiti odmah, a najkasnije do 31. jula 1919.

Uplate za nedodijeljene nove dionice povratit će se skupa sa 3 1/2% kamata od dana uplate do povratka novca.

7. Subskripcija se obavlja odnosno primaju prijave:

U Zagrebu: Narodna banka d. d.,

» Brodu n/S: Banka i mještina Brdarić i drug, kao afilijacija Narodne banke,

» Dubrovniku: Srpska centralna banka za Primorje, Dubrovačka trgovačka banka i Pučka štedionica d. s. o. j.,

u Ljubljani: Ljubljanska kreditna banka d. d., Kranjska deželna banka,

» Osijeku: Srpska štedionica,

na Rijeci: Hrv. centralna banka d. d.,

u Rumi: Zadruga banka d. d.,

» Sarajevu: Hrvatska centralna banka,

» Splitu: Zadruga savez,

» Varaždinu: Varaždinska štedionica,

» Virovitici: Virovitička štedionica,

» Zemunu: Zemunska štedionica,

dok uplate mogu uslijediti također kod svih zagrebačkih zavoda te njenih filijala.

8. Posjednici starih dionica, koji žele u smislu točke 2. optirati nove dionice, valja da predlože kod gore označenih mjesta subskripcije: točno ispunjeni i potpisani prijavnici uz naznaku popisa brojeva starih dionica (u koliko nisu kod zavoda u pologu) ili međutimnicu starih dionica.

9. Repartaciju dionica subskribiranih u smislu točke 3. pridržaje sebi ravnateljstvo.

10. Tečajni (ažijski) dobitak, koji se polučiti kod izdavanja novih dionica, ide u korist redovite pričuvne zaklade odbivši troškove emisije i pristojbe.

11. Za provedbu ove emisije stvoren je sindikat, koji zajamčuje uspjeh povišenja dioničke glavnice.

Ravnateljstvo Narodne Banke d. d. u Zagrebu.